

ΝΕΑ ΑΝΑΤΟΛΗ

Προλετάριοι όλων των χωρών,
καταπιεζόμενα έθνη και λαοί ενωθείτε!

“Από τη στάχτη του θα
ξαναγεννηθεί το ΚΚΕ”
Ν. Ζαχαριάδης

ΟΡΓΑΝΟ ΤΗΣ Κ.Ε ΤΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΟΥ ΚΚΕ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΧΑΛΚΟΚΟΝΔΥΛΗ 35 ΤΗΛ. 5241058 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 25 ΝΟΕΜΒΡΗ 1994 ΑΡ. ΦΥΛ. 219 ΔΡΧ. 150

Οργανώνουν κάθε χρόνο μία σύνδετη προβοκάτσια

ΟΙ ΡΩΣΟΔΟΥΛΟΙ ΚΑΤΑΣΤΡΕΦΟΥΝ ΤΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ

Για να ξεχαστεί ο ρόλος του στρατού στη δικτατορία

Σε παλιότερα άρθρα μας προηγούμενων εφετιών της 17ης Νοέμβρη είχαμε εξηγήσει τις μόνιμες προβοκάτσιες των ημερών γύρω από το κτίριο του Πολυτεχνείου και κατά μήκος της πορείας σαν προσπάθειες του σοσιαλφασισμού να αποδυναμώσει την εκάστοτε κυβέρνηση και τον εκάστοτε υπουργό Δημόσιας Τάξης ρίχνοντας του την ευθύνη των επεισοδίων.

Αυτή η εξήγηση έχει το δίχως άλλο μέσα της μια αλήθεια και ίσως είναι η μόνη αλήθεια για τις προβοκάτσιες από το '87 ως το '89, όμως δεν μπορεί να εξηγήσει το γεγονός ότι ο σοσιαλφασισμός συνεχίζει να καταστρέφει μια γιορτή που μπόρεσε σε όλη τη μεταδικτατορική περίοδο να οικειοποιηθεί πολιτικά και οργανωτικά στρέφοντας την στο μονόπλευρο αντιαμερικανισμό και αντιευρωπαϊσμό. Ιδιαίτερα δεν μπορεί να εξηγηθεί το κάψιμο του Πολυτεχνείου και του κέντρου της Αθήνας το 1991.

Έτσι στις δύο τελευταίες εφετιές εξηγήσαμε τις προβοκάτσιες σαν απώλεια ελέγχου των αναρχικών από το σοσιαλφασισμό γενικά και το ψευτοΚΚΕ ειδικότερα. Είπαμε δηλαδή πως αυτοί που ενθάρρυναν και επέβαλαν τον αναρχισμό των “σπασμένων τζαμιών” της Στουρνάρα έχασαν κάποια στιγμή τον έλεγχο πάνω του και αυτός κατέστρεψε για τα καλά τη γιορτή και την πορεία τους. Με λίγα λόγια, υποθέσαμε ότι ο εξαρχειώτικος αναρχισμός χτυπούσε από τα μέσα και το αληθινό αλλά και το ρώσικο Πολυτεχνείο. Αυτή ήταν μια λαθεμένη εκτίμηση.

Φέτος και τα επεισόδια είχαν μια ανώτερη ποιότητα και εμείς τα παρακολούθησαμε πιο προσεχτικά και από πιο κοντά, τουλάχιστον στο ξέσπασμά τους. Επίσης η ναυαρχίδα των ρωσόδουλων, η εφημερίδα *Καθημερινή*, για πρώτη φορά μίλησε τόσο ωμά για το πώς θέλει την επέτειο. Έτσι μαζεύτηκαν νέα στοιχεία για να κινηθούμε προς την κατεύθυνση ότι ο σοσιαλφασισμός και οι ρωσόδουλοι γενικά δε θέλουν την επέτειο του Πολυτεχνείου.

Η ΛΕΖΑΝΤΑ ΤΗΣ
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗΣ

Στην πρώτη σελίδα της *Καθημερινής* της Πέμπτης 17 του Νοέμβρη, ανήμερα της επετείου, στο κέντρο της σελίδας και κάτω ακριβώς από τον τίτλο υπάρχει μια πολύ μεγάλη έγχρωμη φωτογραφία του καμένου αυ-

τοκινήτου του ραδιοφωνικού σταθμού *Φλας*. Από κάτω υπάρχει η εξής λεζάντα:

«Μήπως δεν πρέπει να ασχολούμαστε πλέον με την επέτειο του Πολυτεχνείου; Μήπως θα πρέπει ακριβώς με αυτό τον τρόπο να διαφυλάξουμε τη μνήμη και τα συναισθήματά μας; Μήπως με τη σιωπή μας θα πρέπει να περιφρουρήσουμε την ηθική ακεραιότητα ενός γεγονότος που κάθε χρόνο σαν σήμερα φθείρεται, διασύρεται και ευτελίζεται στην ιδιοτέλεια της επίσημης ρητορείας και στην ιλαροτραγωδία των πανομοιότυπων, κατ' έτος, επαναλαμβανόμενων επεισοδίων.»

Η *Καθημερινή* θέλει λοιπόν τη σιωπή για να περιφρουρήσει το Πολυτεχνείο από την ιλαροτραγωδία. Για να θέλει τη σιωπή κάτι την ενοχλεί. Γενικά, τους ρωσόδουλους κάτι τους ενοχλεί, κάτι δεν τους ταιριάζει παρά την κύρια αντιαμερικανική, αντιδυτική αιχμή του Πολυτεχνείου που διαχειρίζεται κυρίως το ψευτοΚΚΕ.

Αυτό που δεν τους ταιριάζει είναι το εξής απλό γεγονός: Ότι η πιο χαρακτηριστική στιγμή όλης της πολυτεχνειακής εξέγερσης είναι το τανκ που γκρεμίζει την πύλη του Πολυτεχνείου. Το κρυμμένο προσεχτικά από τους ρωσόδουλους κλειδί του Πολυτεχνείου είναι ότι ο στρατός έλιωσε την εξέγερση. Και αυτό το κραυγάζουν όλα τα ντοκουμέντα που δεν μπορούν να κρυφτούν και όλη η λαϊκή ανάμνηση της εξέγερσης. Και όχι μόνο της εξέγερσης. Η καταστολή μιας εξέγερσης είναι μόνο η συμπύκνωση μιας δικτατορίας, και αυτή ήταν μια καθαρή δικτατορία του στρατού, όλου του στρατού σαν μηχανισμό αξιωματικών, και όχι δικτατορία μιας ομάδας επιόρκων, όπως φρόντισε να την ονομάζει ο Α. Παπανδρέου. Το Πολυτεχνείο κάνει μόνιμα ένα διπλό έγκλημα για την αντίδραση: Φανερώνει σαν κύριο πόλο και πατέρα της μεταπολιτευτικής δημοκρατίας την εξεγερμένη νεολαία και σαν κύριο και βαθύ παράγοντα της δικτατορίας το στρατό.

Οι χιλιάδες μαθητές που για χρόνια κατάθεταν στεφάνια και λουλούδια στο Πολυτεχνείο και οι εκατοντάδες μικρές πορείες που ξεκινούσαν το πρωί της κάθε επετείου από όλα τα σχολεία του λεκανοπέδιου, οι ζυμώσεις και οι συζητήσεις στα σχολεία, ακόμα και οι πολιτικά διαστρεβλωμένες σχολικές τελετές, όλη αυτή η κίνηση έβαζε και ξαναέβαζε διαρκώς

μπροστά στη νεολαία και το λαό ένα ζήτημα αρχής: την πάλη ενάντια σε κάθε φασιστική και στρατιωτική δικτατορία, την πάλη για την ελευθερία. Αυτός ήταν ο λόγος που μια επέτειος τόσο χειραγωγημένη στην κορυφή της από το πραχτορείο της Ρωσίας, το ψευτοΚΚΕ, και τόσο κούφια εκεί πάνω συνέχιζε να έχει στη βάση της την ηλεκτρική επίδραση ενός μεγάλου και ζωντανού σταθμού της ιστορίας ενός λαού.

Αυτή η πλευρά του Πολυτεχνείου έπρεπε να πεθάνει, πρέπει να πεθάνει. Γιατί εδώ και μια πενταετία η Ρωσία, κραδαινώντας την “ορθόδοξη” σημαία, σημαία της παλιάς αντίδρασης, επιχειρεί να κερδίσει τον ελληνικό μεγαλοϊδεατικό σοβινισμό, του οποίου το κέντρο είναι ο στρατός.

ΠΡΙΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΤΗΝ
ΠΕΡΕΣΤΡΟΪΚΑ

Μέχρι το 1987, δηλαδή μέχρι την περестρόικα, η γενική ταχτική του ρώσικου σοσιαλμπερλιτισμού στην Ελλάδα ήταν η δημιουργία του πιο πλατιού αντιδυτικού αντιμπερλιτιστικού μετώπου μέσω της Κύπρου στην άρχουσα τάξη και μέσω της πρόσφατης πείρας της φασιστικής δικτατορίας και της αμερικανοκρατίας στο λαό. Μέσα από αυτό το μέτωπο προσπαθούσε να αναδυθεί σαν ηγεμονική δύ-

ναμη η Ρωσία και οι πράχτορές της στο ψευτοΚΚΕ και στο ΠΑΣΟΚ.

Αυτή η γενική ταχτική απότυχε και στην Ελλάδα και παγκόσμια, γιατί οι λαοί αρνιόντουσαν τη σοσιαλφασιστική ηγεμονία της ΕΣΣΔ στον αντιμπερλιτιστικό αγώνα, ιδιαίτερα μετά τις εισβολές στην Τσεχοσλοβακία και το Αφγανιστάν. Αλλά και η κλασική αντίδραση παντού και στην Ελλάδα αρνιόταν να μπει σε ένα αντιδυτικό μέτωπο μαζί με τη Ρωσία όσο αυτή συνέχιζε να υψώνει την κομμουνιστική σημαία. Γιατί η κλασική αντίδραση ποτέ της δεν καλοκατάλαβε τη διαφορά ανάμεσα στο λενινισμό και τον μπρεζνιεφισμό, καθώς είχε τόσο πολύ πανικοβληθεί από αυτήν.

Η “ορθόδοξη”, αλλά και η πανσλαβική σημαία που σήκωσε η Ρωσία μετά την περестρόικα απελευθέρωσε όλη την παλιά αντίδραση, όχι μόνο στην ανατολική Ευρώπη και στα Βαλκάνια, αλλά παντού στον κόσμο από το κομμουνιστικό άγχος. Κάτω από αυτές τις συνθήκες, η κομμουνιστική σημαία που συνέχισαν να σηκώνουν οι σοσιαλφασίστες στη Ρωσία δεν τους τρόμαζε πλέον, αφού πραγματοποιήθηκε το νεοχιτλερικό μέτωπο σφυροδρέπανου και σταυρού στο δρόμο της Μόσχας και στο Κοινοβούλιο κάτω από τον τίτλο του “Μετώπου Εθνικής Σωτηρίας”.

Από αυτή τη στιγμή και πέρα, συγκεκριμένα από το 1991 που συντρίφτηκε το πραξικόπημα της τελευταίας μονοκρατορίας του σφυροδρέπανου στη Μόσχα, η ελληνική αντίδραση εμπιστεύτηκε τη Ρωσία και άνοιξε ο δρόμος για να ενταχθεί στο μεγάλο ρώσικο αντιδυτικό και αντιτούρκικο στρατηγικό μέτωπο του “ορθόδοξου τόξου”.

Από αυτή τη στιγμή και πέρα το Πολυτεχνείο έπρεπε να υπονομευτεί και να πεθάνει σαν αντιστρατιωτική, δημοκρατική και νεολαιίστικη γιορτή.

ενότητα των ρωσόδουλων με το στρατό απαιτούσε να μπει στο περιθώριο όχι μόνο το Πολυτεχνείο, αλλά και η περίοδος της φασιστικής χούντας, που ήταν η περίοδος του πιο μεγάλου μεταπολεμικού σοβινιστικού άλματος του στρατού.

Έτσι εξηγείται και αυτή η σταδιακή και μελετημένη προώθηση των σκληρών φασιστών των τεταρταυγουστιανών και χουντικών στα κανάλια, έτσι η απελευθέρωση του Σαμψών στην Κύπρο, έτσι η εμφάνιση του Πατακού στο “Τελεσίτυ”. Θα πρέπει σταδιακά οι δημοκράτες να συνηθίσουν τους φασίστες που παριστάνουν τους πατριώτες, ενώ το Πολυτεχνείο θα χάσει την αντιστρατιωτική ψυχή του και

συνέχεια στη σελ. 3

«ΤΟ ΔΕΙΠΝΟ ΤΩΝ ΤΕΣΣΑΡΩΝ» ΜΙΑ ΑΚΟΜΑ ΣΥΝΩΜΟΣΙΑ ΤΟΥ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

Το “δειπνο των τεσσάρων”, δηλαδή η φράξια των Σημίτη, Β. Παπανδρέου, Πάγκαλου, Αυγερινού που ανάγγειλε πριν μια βδομάδα την άτυπη συνεδρίασή της είναι κατ' αρχήν μια πολύ σκοτεινή υπόθεση.

Είναι σκοτεινή γιατί κανένας από αυτούς δεν ανακοίνωσε το πολιτικό της περιεχόμενο ή έστω το περίγραμμά, ενώ άφησαν να διαρρεύσει ένα “κλίμα” και μάζησαν δύο συνηματικά λόγια περί εκσυγχρονισμού με το στόμα του Σημίτη.

Ασφαλώς πρόκειται για μια πολιτική πρωτοβουλία που θέλει να συνημομετρήσει τις διαθέσεις μέσα στο ΠΑΣΟΚ, δίχως να πολυεκτεθεί. Σε κάθε περίπτωση, η πλάγια μέθοδος που

ακολουθείται, κάτι μεταξύ κοινωνικής αθώας συνάντησης και επαναστατικής συνωμοσίας, αντανάκλα την εξαθλίωση και την ηθική και πολιτική παρακμή όχι μόνο του ΠΑΣΟΚ, αλλά της άρχουσας τάξης γενικά.

Σαν βρόμικη υπόθεση, σαν ασαφής και εσκεμμένα διφορούμενη η συνάντηση των τεσσάρων δε θα μπορούσε να μην περιέχει το Λαλιώτη, και μάλιστα να τον περιέχει σαν κλειδί και πηγή.

Μια τόσο βρόμικη και διφορούμενη υπόθεση θα μπορούσε να εκδηλώσει μόνο μια καθαρή και σαφή πλευρά, τη συμμετοχή σε αυτή τεσσάρων συγκεκριμένων προσώπων.

Και όχι μόνο δεν μπόρεσε να εκδη-

λώσει σαφήνεια εκεί, αλλά εκεί ήταν το επιστέγασμα της ασάφειας, καθώς οι τέσσερις διέρρησαν ότι στο δείπνο είχε προσκληθεί και ο Λαλιώτης, που δεν μπόρεσε να έρθει για...τεχνικούς λόγους.

Έτσι λοιπόν ο Λαλιώτης να μην δεν ήταν στο δείπνο, αλλά θα μπορούσε να ήταν, ή μάλλον ήταν από πολιτική άποψη σύμφωνα με τους τέσσερις.

Ο Λαλιώτης δε θα ήταν σε αυτό το γεύμα μόνο αν διέψευδε ότι είχε προσκληθεί και ότι είχε υποσχεθεί πως θα παρευρεθεί. Αλλά τέτοια διάψευση δεν έγινε ποτέ. Από την άλλη

συνέχεια στη σελ. 8

ΠΑΡΑ ΤΗΝ ΕΠΙΘΕΣΗ ΤΟΥ ΣΟΣΙΑΛΦΑΣΙΣΜΟΥ

Ο ΕΑΣ ΠΗΡΕ ΔΥΟ ΕΔΡΕΣ ΣΤΟ Δ.Σ. ΤΟΥ ΣΥΝΔΙΚΑΤΟΥ ΜΕΤΑΛΛΟΥ

Δυνάμωμα του οικονομικού φασισμού πάνω στους εργάτες

Στις 16 του μήνα τελείωσαν οι εκλογές στο Συνδικάτο Μεταλλού Πειραιά. Σ' αυτές ο ΕΑΣ πήρε 228 ψήφους και 2 έδρες για το Δ.Σ., καθώς και από 3 αντιπροσώπους στο Εργατικό Κέντρο Πειραιά και στην Ομοσπονδία Μετάλλου.

Την πλειοψηφία στο Δ.Σ. διατήρησε το ψευτοΚΚΕ με 14 έδρες στις 21, όσες δηλαδή είχε και στην προηγούμενη περίοδο, ενώ ο συνδυασμός των ΠΑΣΚΕ-ΣΥΝ πήρε 5 έδρες. Σε σχέση με τις προηγούμενες εκλογές, ο ΕΑΣ έχασε μια έδρα στο Δ.Σ., έδρα που πήρε η ΠΑΣΚΕ - ΣΥΝ.

Είχαμε γράψει στα προηγούμενα φύλλα της "Ν.Α." για τις συνθήκες κάτω από τις οποίες έδινε την εκλογική μάχη ο ΕΑΣ. Κάτω απ' αυτές τις συνθήκες και παρά την απώλεια της μίας έδρας το εκλογικό αποτέλεσμα είναι θετικό. Και είναι έτσι, ακριβώς γιατί ο ΕΑΣ άντεξε στην ολομέτωπη επίθεση που δέχτηκε από το σοσιαλφασισμό είτε σαν ψευτοΚΚΕ είτε σαν ΠΑΣΚΕ - ΣΥΝ. Η εκλογή μάλιστα των σ. Κ. Λιακόπουλου και Δ. Γουρνά στις θέσεις του Δ.Σ. κάνει ακόμη πιο θετικό το αποτέλεσμα.

Ο ΕΑΣ σ' αυτές τις εκλογές είχε να αντιμετωπίσει μια αρκετά δύσκολη και σύνθετη κατάσταση. Από τη μια είχε να παλέψει τον οικονομικό φασισμό που εφαρμόζει κατά κύριο λόγο το ψευτοΚΚΕ, αλλά και το μέτωπο ΠΑΣΟΚ - ΣΥΝ πάνω στους εργάτες.

Από την άλλη είχε να ανατρέψει τη βρόμικη προπαγάνδα εναντίον του για "εθνοπροδοσία".

Ας δούμε πιο αναλυτικά αυτούς τους δύο παράγοντες όχι μόνο για να κατανοήσουμε το εκλογικό αποτέλεσμα, αλλά και για να δούμε τη συνέχεια της πολιτικοσυνδικαλιστικής μάχης.

Στο πρώτο ζήτημα: Το ψευτοΚΚΕ, ιδιαίτερα την τελευταία τετραετία, έχει ολοκληρώσει βασικά τον οικονομικό έλεγχο πάνω στην επισκευαστική Ζώνη. Αυτό έχει γίνει με τις εξής μεθόδους:

α) Με τον πλήρη έλεγχο του μεγάλου κεφαλαίου στη Ζώνη. Η μεγαλύτερη επισκευαστική μονάδα των Αδελφών Καλογερίδη που πριν ένα χρόνο πήρε τη ΝΑΥΣΙ βρίσκεται στα χέρια τους. Το χαρακτηριστικό εδώ είναι πως λίγο πριν τις εκλογές το ψευτοΚΚΕ έβγαλε ανοιχτά αυτή του τη σχέση, βάζοντας το Θ. Καλογερίδη υποψήφιο δημοτικό σύμβουλο στο Κομματικό του ψηφοδέλτιο στο Κερατσίνι. Πέρα όμως από αυτή την επιχείρηση, μια σειρά από μεγάλους εργολάβους ελέγχονται απ' αυτό είτε απ' ευθείας σαν εργολάβοι είτε μέσα από τους εργοδηγούς-προσωπάρχες. Ο Καταικόπουλος, ο Δάγκαρης, ο Βλάχος-Βεντούρης, ο Χαβελές και αρκετοί άλλοι βρίσκονται στον έλεγχό του.

β) Απέναντι στους μικρούς εργολάβους χρησιμοποιούν την ταχτική των εκβιασμών μέχρι αυτοί να υποκύψουν και να περά-

σουν στον έλεγχό τους. Σ' αυτό τον εκβιασμό χρησιμοποιούν μια ψευδοταξική τακτική, δημαγωγώντας πάνω στα εργατικά αιτήματα και βάζοντας μπροστά τους εργάτες. Αυτό γίνεται μέχρι η κατατρομαγμένη μικρή εργοδοσία να γονατίσει μπροστά τους.

γ) Μέσα από τη λεγόμενη "9μηλή επιτροπή", όπου επιβλέπουν όλες τις κινήσεις του κεφαλαίου στη Ζώνη.

Μέσα απ' αυτές τις μέθοδοις το ψευτοΚΚΕ, ελέγχοντας όλη την οικονομική ζωή της Ζώνης, μπορεί να εφαρμόζει τον οικονομικό φασισμό πάνω στους εργάτες. Γιατί κρατά στα χέρια του όλο το σύστημα των προσλήψεων. Κάθε εργάτης στη Ζώνη είναι αναγκασμένος 2 ακόμη και 3 φορές τον μήνα να έχει την ανάγκη της πρόσληψης. Αν λοιπόν αυτός ο εργάτης μπει στην μαύρη λίστα του ψευτοΚΚΕ, πολύ δύσκολα μπορεί να βρει δουλειά. Εκεί βρίσκεται ο έλεγχος των εργατών και του εργατικού κινήματος στη Ζώνη.

Να γιατί το ψευτοΚΚΕ έπαιρνε και παίρνει 14 έδρες!

Δίπλα σ' αυτήν την κλίκα προστέθηκε εφέτος και μια άλλη κλίκα που δυσκόλευσε και αυτή την πάλη του ΕΑΣ. Η κλίκα του μαύρου μετώπου ΠΑΣΟΚ-ΣΥΝ.

Αυτή λειτούργησε σαν συκοφανοδότη με το ψευτοΚΚΕ. Για πρώτη χρονιά εφέτος παρουσίασε ανοιχτά δικούς της εργολάβους σαν τον Παλαιούδη και

τον Αποστολέλη, που υπόσχονταν στους εργάτες προσλήψεις! Προσπάθησε έτσι να τραβήξει τις αντι-ψευτοΚΚΕ συνειδήσεις από τον ΕΑΣ και να τις μπλοκάρει και πάλι μέσα στο ευρύτερο σοσιαλφασιστικό μέτωπο και στο ζυγό του οικονομικού φασισμού.

Στην πραγματικότητα οι δύο παραλλαγές του σοσιαλφασισμού είχαν για στόχο τους το χτύπημα του δημοκρατικού εργατικού-αντιφασιστικού κινήματος που εκφράζει ο ΕΑΣ.

Να γιατί λέμε θετικό το αποτέλεσμα. Ακριβώς γιατί βρέθηκαν 228 εργάτες μέσα στη Ζώνη που ο ΕΑΣ τους έδωσε το δικαίωμα να σταθούν παλικαρία, όπως πρέπει σε εργάτες, στον οικονομικό φασισμό, στις κάθε είδους πιέσεις και εκβιασμούς. Αυτή είναι μια σπουδαία μαγιά, που μπορεί να γίνει οργανωμένη δύναμη ανατροπής του φασισμού. Η φωνή της αντίστασης και της ανυποχώρητης αντιφασιστικής πάλης υπάρχει ισχυρή και μέσα στο λιμάνι και μέσα στο Δ.Σ. του Συνδικάτου.

Μα πάνω απ' όλα παραμένει - σε αντίθεση με τους εκλογικούς συσχετισμούς - σαν ζωντανή ελπίδα αλλαγής στην καρδιά της τεράστιας πλειοψηφίας των μεταλλεργατών της Ζώνης!

Στο δεύτερο ζήτημα: Θα θυμούνται οι αναγνώστες μας πως η ηγεσία της ΠΑΣΚΕ αρνήθηκε τη συνεργασία με τον ΕΑΣ, ή μάλλον με τον Λιακόπουλο και το Γουρνά, επειδή είναι "εθνοπροδό-

τες".

Αυτή ήταν η προπαγάνδα τους στη διάρκεια της εκλογικής μάχης. Και αυτή την προπαγάνδα τη χαρακτηρίσαμε στην αρχή του άρθρου βρόμικη ακριβώς επειδή δεν έγινε ανοιχτά, αλλά πισώπλατα και ύπουλα.

Η ηγεσία της ΠΑΣΚΕ δεν απάντησε ανοιχτά γιατί δε δέχτηκε τη συνεργασία με τον ΕΑΣ. Έτσι δεν έδινε το δικαίωμα της ανοιχτής πολιτικής πάλης πάνω στα λεγόμενα εθνικά ζητήματα. Όμως υπόγεια και ύπουλα απειλούσαν τους εργάτες πως αν πάνε με τον ΕΑΣ θα τους πιάσει η Ασφάλεια σαν "εθνοπροδότες"!

Πήραν όμως την απάντησή τους, με την εκλογή των σ. Λιακόπουλου και Γουρνά στο Δ.Σ. του Συνδικάτου.

Ο ΕΑΣ θα συνεχίσει την πάλη του μέσα στο λιμάνι οργανώνοντας πιο πολύ τη δουλειά του, εντείνοντας πιο πολύ την πολιτικοσυνδικαλιστική του δουλειά μέσα στις νέες συνθήκες του οικονομικού ελέγχου της Ζώνης από το σοσιαλφασισμό.

Όσο πιο πολύ δυναμώνει αυτός ο έλεγχος και ο οικονομικός φασισμός, τόσο πιο πολύ μεγαλώνει και το μίσος των εργατών εναντίον του. Και αυτό το μίσος δε θα αργήσει να εκφραστεί ανοιχτά τσακίζοντας όλους αυτούς που έκαναν τους εργάτες να υποφέρουν.

ΓΕΝΙΚΕΥΜΕΝΟ ΠΛΕΟΝ ΤΟ ΣΑΜΠΟΤΑΖ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΕΡΓΩΝ

Τα δύστυχα τα έργα τα μεγάλα (παραφράζοντας το γνωστό τραγούδι) βλέπουν σκοτεινό και αβέβαιο το μέλλον τους. Κανείς δεν ξέρει πότε θα ξεκινήσει για άλλα η δημοπράτηση, για άλλα η ανάθεση, για άλλα η συνέχιση. Για τελείωμα βέβαια κανείς σ' αυτή τη χώρα δε μιλά.

Γράφουμε τακτικά στη Νέα Ανατολή για τα λεγόμενα μεγάλα έργα. Ο λόγος είναι ότι αυτά (στο μεγαλύτερο μέρος τους) αποτελούν έργα υποδομής που θα μπορούσαν με μια κατάλληλη οικονομική πολιτική να αποτελέσουν μια βάση για την οικονομική ανασυγκρότηση αυτής της χώρας. Στις σημερινές δε συνθήκες οπωσδήποτε θα έδιναν μια κίνηση στην ευρύτερη αγορά που ήδη παρυσιάζει σημεία εκτεταμένης κρίσης. Άρα, από την άποψη της ανάπτυξης των παραγωγικών δυνάμεων τα έργα αυτά ενδιαφέρουν το κόμμα της εργατικής τάξης, παρόλο που αυτά γίνονται μέσα στα πλαίσια του καπιταλιστικού συστήματος.

Από την άλλη πλευρά, η εκτέ-

λεσή τους σίγουρα δημιουργεί μια ισχυρή ευρωπαϊκή επιρροή μέσα στη χώρα (αφού η Ευρώπη εμφανίζεται σαν παράγοντας ανάπτυξης, και αντικειμενικά σήμερα είναι έτσι), πράγμα που έρχεται σε αντίθεση με τα σχέδια του ρωσόδουλου μπλοκ εξουσίας για τη μετατροπή της χώρας ουσιαστικά σε επαρχία της Ρωσίας.

Ο ανταγωνισμός αυτός χαρακτηρίζει παρατεταμένες περιόδους και ουσιαστικά πρόκειται για πόλεμο ανάμεσα στους φιλοευρωπαίους αστούς και στους ρωσόδουλους. Οπότε και από αυτή την άποψη ενδιαφέρει να ξέρει κανείς την πορεία όλων αυτών των μεγάλων έργων.

Θα αναφέρουμε επιγραμματικά τα μεγάλα έργα. Αυτά είναι: α) αυτοκινητόδρομοι μήκους 338 χιλιομέτρων, β) Εγνατία (μήκος 660 χλμ), γ) Λεωφόρος Σταυρού - Ελευσίνας, δ) Ζεύξη Ρίου - Αντίρριου, ζ) Βιολογικός καθαρισμός Θεσ/κης, η) Αεροδρόμιο Σπάτων, θ) Εκτροπή Αχελώου, ι) Μετρό Αθήνας. Από αυτά ο Αχελώος και το Μετρό Αθήνας είχαν ξεκινή-

σει πριν τις τελευταίες βουλευτικές εκλογές, στις οποίες έγινε κυβέρνηση το ΠΑΣΟΚ. Από όλα αυτά τη στιγμή αυτή δε γίνεται ουσιαστικά κανένα, εκτός από τη ζεύξη Ακτίου - Πρέβεζας. Όμως και αυτή θα είναι ουσιαστικά άχρηστη αν δε γίνει η ζεύξη Ρίου - Αντίρριου, καθώς και ο οδικός άξονας Δυτικής Ελλάδας.

Οι κυριότερες αιτίες που δεν προχωρούν τα έργα είναι οι όχι νόμιμες διαδικασίες που ακολουθούνται κατά τους διαγωνισμούς και περιβαντολογικοί λόγοι.

Ο πρώτος λόγος έχει να κάνει με την πολιτική που ακολουθεί το ΥΠΕΧΩΔΕ (δηλ. ο Λαλιώτης). Πιο συγκεκριμένα, υπάρχει μια πρακτική, δηλαδή μια σειρά από κανόνες που ακολουθούνται κατά τη δημοπράτηση ενός έργου, που έχουν θεσπιστεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και που βέβαια ακολουθούνται από όλα τα κράτη μέλη της Ε.Ε. Παραδείγματα χάρη, ενώ έχει γίνει ο διαγωνισμός και έχει ανακηρυχθεί ο ανάδοχος, το ελληνικό κράτος προχωρά σε νέες διαπραγματεύσεις

και αλλάζει τους όρους που αυτό πριν είχε υπογράψει. Αυτό έγινε στην περίπτωση του αεροδρομίου των Σπάτων. Σε άλλη περίπτωση (στη ζεύξη Ρίου - Αντίρριου) ο ανάδοχος που ανακηρύχθηκε δεν πληρούσε τις προϋποθέσεις για να εκτελέσει το έργο. Αυτά είναι πράγματα που μπορούν να ελεγχθούν εκ των προτέρων. Η παραβίαση λοιπόν των κανόνων δεν είναι θέμα λαθεμένων χειρισμών, αλλά συνειδητής πολιτικής επιλογής, μιάς και εδώ δε συζητάμε για έργα αξίας λίγων εκατομμυρίων, αλλά για κόστος εκατοντάδων δισεκατομμυρίων. Αφού λοιπόν γίνονται όλα αυτά, επεμβαίνει η Ευρωπαϊκή Ένωση και δίνεται η εντύπωση ότι αυτή σταματά τα έργα. Έτσι, πατώντας πάνω σ' αυτό το ρωσόδουλο μπλοκ σπεκουλάρει δημιουργώντας αντιευρωπαϊκό κλίμα στη χώρα. Από την άλλη, αυτές οι καθυστερήσεις έχουν σαν αποτέλεσμα οι χρηματοδοτήσεις των έργων, είτε από το δεύτερο πακέτο Ντελέρ είτε από το κοινοτικό ταμείο συνοχής, να γίνονται με ε-

ξαιρετικά αργό ρυθμό, με άμεσο κίνδυνο κάποια χρονική στιγμή να σταματήσουν. Βέβαια, αυτός που σίγουρα δε θα φταίει θα είναι η Ε.Ε.Ο δεύτερος λόγος έχει να κάνει με την εκτροπή του Αχελώου (αν και επιχειρήθηκε να χρησιμοποιηθεί και στα Σπάτα), αλλά και με το Μετρό της Αθήνας. Στον Α-

συνέχεια στη σελ. 7

ΝΕΑ ΑΝΑΤΟΛΗ

15ήμερη εφημερίδα της ΟΑΚΚΕ

Υπεύθυνος σύμφωνα με το νόμο

Κώστας Λιακόπουλος

Χαλκοκονδύλη 35

5ος όροφος

T.K. 104 32 Αθήνα

Τηλ. 5241058

Ετήσια συνδρομή: 3.600

Εξαμηνιαία: 1.800

ΟΙ ΡΩΣΟΔΟΥΛΟΙ ΚΑΤΑΣΤΡΕΦΟΥΝ ΤΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ

συνέχεια από τη σελ. 1

θα γίνει αποδεχτό από τους караβανάδες σαν αντιαμερικάνικο.

Ότι έτσι έχουν τα πράγματα επιβεβαιώνεται από δύο γεγονότα. Το ένα είναι ότι οι αρχηγοί των τριών όπλων κατέθεσαν στεφάνι στοιχισμένοι πίσω από τον τουρκοφάγο και φίλο του "τόξου" Αρσένη. Ενώ κανείς από τους πολιτικούς αρχηγούς δε μίλησε για αντιφασισμό ή αντιχουντισμό στα μηνύματα των κομμάτων. Το άλλο είναι ότι ο "ρώσος" πρύτανης του Πολυτεχνείου Μαρκάτος μαζί με την ΕΦΕΕ επισκέφθηκε ανήμερα στις 17 Νοέμβρη το στρατόπεδο Χαϊδαρίου. Εκεί ο διοικητής του στρατοπέδου μάζεψε τους στρατιώτες για να ακούσουν από τον πρύτανη ότι ένα βασικό κάλεσμα της κατάληψης του Πολυτεχνείου ήταν για την ενότητα των φαντάρων και λαού.

Όλοι βέβαια ξέρουν ότι αυτό το κάλεσμα στους "φαντάρους τα αδελφια μας" της 17 του Νοέμβρη ήταν κάλεσμα στους φαντάρους να εξεγερθούν **ενάντια** στους αξιωματικούς τους, **ενάντια** στο στρατό που εκείνη την ώρα έσπαγε την πύλη. Αν ο πρύτανης του ΕΜΠ είχε ίχνος τσίπας πάνω του θα έπρεπε να κάνει αυτή τη διευκρίνιση. Αλλά αν την έκανε δεν θα πατούσε το ποδάρι του στο Χαϊδάρη και, κυρίως, δε θα ήταν πρύτανης, και μάλιστα ο αγαπημένος στους ρωσόδουλους Πρύτανης-διαχειριστής της ετήσιας προβοκάτσιας σε βάρος του Πολυτεχνείου.

ΠΡΥΤΑΝΗΣ-ΕΦΕΕ-ΑΝΑΡΧΙΚΟΙ-ΜΑΤ-ΦΑΣΙΣΤΕΣ

Ο Πρύτανης προβοκάτορας και η ΕΦΕΕ δε δίνουν δεκαράκι αν μαζί με την επέτειο τσακιστεί και η πορεία του Πολυτεχνείου. Είναι φανερό ότι ο σκληρός σοσιαλφασισμός του ψευτοΚΚΕ, μπροστά στο καθήκον της ενότητάς του με το στρατό, θα μπορούσε να θυσιάσει τη μαζικότητα της αντιαμερικάνικης πορείας και την προπαγάνδα του στους μαθητές τις μέρες της επετείου. Όμως αυτή η θυσία ουσιαστικά του είναι αχρείαστη. Η μαζικότητα της πορείας δεν έχει χτυπηθεί μόνο από τις προβοκάτσες, έχει χτυπηθεί από την άρνηση της νεολαίας, ιδιαίτερα της μαθητικής, να σκλαβώνεται κάτω από τα κνίκια πάνω την ώρα που η ΚΝΕ και το ψευτοΚΚΕ έχουν αποκτήσει τη γενική αντιπάθεια μέσα στα σχολεία και με χίλιες δυσκολίες, γλείφοντας τους μαθητές, προσπαθούν να ξαναβρούν λίγη από την παλιά τους δύναμη μέσα στη νεολαία.

Οι αυθόρμητες σχολικές πορείες το πρωί κάθε 17 Νοέμβρη ήταν η έμπραχτη και επαναστατική άρνηση των μαθητών να συμμετέχουν στην απογευματινή σοσιαλφασιστική και επίσημη κρατική πορεία.

Επίσης και αυτός ο τελετουργικός και κούφιος αντιαμερικανισμός και αντιδυτικισμός έχει χρεωκοπήσει μέσα στο λαό, όσο δεν μπορεί να εξηγήσει το νέο αντιδυτικό πρόσωπο της αντίδρασης. Γενικά, ο σοσιαλφασισμός θυσιάζει στην ενότητα με τον στρατό μια επέτειο που ο ίδιος πολιτικά έχει υπονομεύσει πριν υπονομεύσει με τις προβοκάτσες του.

Ωστόσο η στιγμή είναι τώρα στιγμή της προβοκάτσας. Τώρα πάνω απ' όλα είναι η στιγμή να "τιναχτεί το δέντρο και να τρωμάζουν και να φύγουν τα πουλιά". Τώρα προέχει να μην υπάρχουν ούτε αυθόρμητες μαθητικές πορείες το πρωί της 17 Νοέμβρη, ούτε στεφάνια, ούτε λουλούδια, ούτε στιχάκια, ούτε δάκρυα. Η 17 Νοέμβρη

πρέπει να γίνει συνώνυμο της καταστροφής. Ήδη οι φονιάδες της Καγκεμπίτικης "17N" έχουν κάνει τη μέρα αυτή συνώνυμο της φασιστικού τύπου τρομοκρατίας τους.

Γι' αυτό φτιάχτηκε αυτός ο κύκλος της κόλασης κάθε 17 Νοέμβρη γύρω από το Πολυτεχνείο. Γι' αυτό φέτος στην κλιμάκωσή του έφτασε να ξεκινήσει τις προβοκάτσες του από την προηγούμενη μέρα, από τις 16 του Νοέμβρη, ώστε στις 17 να μην κατεβεί κανένα σχολείο και κανείς μαθητής.

Πραγματικά, η φετινή 17 Νοέμβρη ήταν η πιο γυμνή από όλες ως προς τη συμμετοχή του λαού, και κυρίως της νεολαίας. Όσο για την πορεία, εκεί οι προβοκάτορες έκαναν μια μικρή θυσία, γιατί ήταν πραγματικά η πιο άμαζη όλων των χρόνων.

Όπως κάθε ρώσικη προβοκάτσια, έτσι και η χρονιάτικη στο Πολυτεχνείο είναι πολυπρόσωπη. Δηλαδή οι προβοκάτορες κινούνται μέσα σε πολλά και αντίπαλα μέτωπα μιας αντιπαράθεσης.

Από μόνο του κανένα ρεύμα ή κύκλωμα της αντιπαράθεσης δεν είναι προβοκατόρικο. Ούτε η Σύγκλητος του ΕΜΠ, ούτε η ΕΦΕΕ στο σύνολό της, ούτε οι αναρχικοί, ούτε τα ΜΑΤ, ούτε ακόμα και οι φασίστες. Το κάθε ρεύμα από αυτά παίζει τον αναγκαίο ρόλο του και ο κάθε προβοκάτορας κινείται μέσα σε αυτό τον αναγκαίο ρόλο κάνοντας μια καίρια κίνηση καλοσχεδιασμένη από ένα κεντρικό επιτελείο και την κατάλληλη στιγμή. Αυτό είναι αποτέλεσμα της υπονομιτικής δουλειάς που έχει κάνει η παγκόσμια πρωταθλήτρια στον εισοδημο ρώσικη αντίδραση. Ο πρώτος όρος κάθε προβοκάτσας είναι η πολιτική ισχύς του προβοκάτορα μέσα σε ένα χώρο, και κυρίως η ισχύς των ιδεών του. Δίχως τη νεοδεξιά κυριαρχία στα Πανεπιστήμια οι ρωσόδουλοι δε θα είχαν ένα δικό τους βρόμικο και επιδέξιο Πρύτανη στο ΕΜΠ, ούτε θα έλεγχαν πολιτικοϊδεολογικά την ΕΦΕΕ. Δίχως την τερατώδη περιφρόνηση του αναρχισμού στις μάζες δε θα μπορούσε να συμμετέχει σύσσωμο αυτό το ρεύμα σε μάχες τύπου συμμορίας, ενώ δεν υπάρχει τίποτε ευκολότερο από την οργανωτική του διάβρωση ιδιαίτερα σε στιγμές μάχης ή σε χτυπήματα με καλυμμένα πρόσωπα. Δίχως το βαθύ της αντιλαϊκό και σοβινιστικό ανατακλαστικό ή αστυνομία δε θα γινόταν έρμαιο ενός καλού ρώσου προβοκάτορα εγκατεστημένου σε ένα ψηλό κλιμάκιο της. Δίχως, τέλος, την τέλεια κοινωνική και εθνική τους υστερία οι κλασικές φασιστικές συμμορίες τύπου "Χρυσή Αυγή" δε θα είχαν υιοθετήσει ολόθερμα τη γραμμή της Ρωσίας στα εθνικά, ώστε ένας-δύο πράχτορες της Ρωσίας να μπορούν να βρίσκονται στην καθοδήγησή της.

Έτσι εξηγείται πώς βρέθηκαν όλοι στη θέση τους και έκαναν ό,τι έπρεπε από την Τετάρτη το μεσημέρι ως το ξημέρωμα της Παρασκευής.

ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΗΣ ΠΡΟΒΟΚΑΤΣΙΑΣ

Την Τετάρτη το μεσημέρι εντελώς άξαφνα μια πολύ μικρή ομάδα κουκουλοφόρων χτύπησε στις 1 το μεσημέρι έξω από το Πολυτεχνείο και έκαψε με μολότοφ ένα αμάξι συνεργείου του ΦΛΑΣ (του σταθμού του Κόκακαλη), ενώ γύρω από το Πολυτεχνείο είχε κατεβεί πολύς κόσμος, υπήρχε ησυχία και καθόλου αστυνομία.

Αυτό ήταν κυριολεκτικά ένας κεραυνός εν αιθρία που άνοιξε το δρόμο στην κλιμάκωση της προβοκάτσας.

Η κλιμάκωση άρχισε με μια σύγκρουση μέσα στο Πολυτεχνείο ανάμεσα σε αναρχικούς και ασφαλίτες στις 6 το απόγευμα της Τετάρτης.

Γι' αυτή τη σύγκρουση μάθαμε μόνο ρωτόντας μερικούς αναρχικούς, γιατί κανένας δεν είπε τι είδους πόλεμος έγινε μέσα στο Πολυτεχνείο στις 6 η ώρα. Στον ένα πόλο ήταν σίγουρα αναρχικοί. Στέκει λοιπόν αυτό που είπαν οι αναρχικοί ότι στον άλλο πόλο ήταν ασφαλίτες που κατέκλυσαν ξαφνικά το Πολυτεχνείο στις 5.

Πραγματικά, οι αναρχικοί δε θα χτυπούσαν στο βρόντο και μαζικά αν δεν υπήρχε κάτι που τους προκαλούσε στον άλλο πόλο, και ο καλύτερος άλλος πόλος ήταν μια εντολή εκ των άνω σε αρκετούς ασφαλίτες να πάρουν θέση μέσα στο Πολυτεχνείο.

Οι αναρχικοί δεν είναι δημοκράτες να βάλουν ζήτημα πάλης ενάντια στους ασφαλίτες, να το βάλουν στο λαό, στους δημοσιογράφους, να κάνουν εκστρατεία ενημέρωσης και να τους διώξουν. Η φύση τους είναι να λειτουργήσουν στις πλάτες του λαού και να λύσουν άμεσα τη διαφορά με τη βία σαν συμμορία, αγνοώντας ολόκληρο το λαό που ήταν εκείνη την ώρα στο Πολυτεχνείο, τις διαθέσεις του και τις διαθέσεις όλης της χώρας. Αυτοί που έστειλαν τους ασφαλίτες πάτησαν στην πρωινή προβοκάτσια, αλλά ήξεραν καλά πώς θα αντιδράσουν οι αναρχικοί σα μάζα όταν θα έμπαιναν οι ασφαλίτες στο Πολυτεχνείο.

Όμως σ' αυτή την αντίδραση δεν ήταν υποχρεωτικό να συμπεριλαμβάνεται και το κάψιμο ενός ημιφορτηγού διανομής τύπου που βρέθηκε τη στιγμή εκείνη έξω από το κτίριο. Εκείνο το κάψιμο έριξε το σύνθημα για να επιτεθούν τα ΜΑΤ και να αρχίσει ο κλασικός πια πετροπόλεμος των πολιτοκρατών ΜΑΤ απ' έξω και των ευτυχημένων αναρχικών πολιορκούμενων εκ του ασφαλούς, από τα μέσα.

Γιατί μέσα κυριαρχεί ο Μαρκάτος που συντονίζει τις συγκρούσεις σα διευθυντής ορχήστρας με τη βοήθεια της υφιστάμενης του ΕΦΕΕ (προφανώς κατάλληλα διαπαιδαγωγημένης για να ακούει τον πρύτανη).

Ο Μαρκάτος και η ΕΦΕΕ κάνουν πάντα το ίδιο: Καλούν την αστυνομία να φύγει και μετά φυγαδεύουν τους αναρχικούς που είναι εγκλωβισμένοι. Την άλλη μέρα το πρωί καταγγέλλουν τους αναρχικούς, που τόσο τριφερά και με κατανόηση αντιμετώπιζον το βράδυ, σα γνωστούς άγνωστους, δηλαδή προβοκάτορες. Και οι αναρχικοί έχουν δικίο να γίνονται έξαλλοι μαζί τους γι' αυτή τη συμπεριφορά τους.

Το βράδυ της ίδιας μέρας στις ειδήσεις του ΣΚΑΪ μιλάει ο υφυπουργός Δημόσιας Τάξης Βαλυράκης και λέει πως το υπουργείο ξέρει ποιοι προκαλούν τα επεισόδια, και με ένα πονηρό χαμόγελο δηλώνει πως "αύριο δε θα γίνουν επεισόδια".

Είτε πάντως ο Βαλυράκης είναι ο προβοκάτορας είτε ο Παπαθεμελής είναι ο βλάκας, όλο το βράδυ ως τα ξημερώματα της Πέμπτης η αστυνομία ασχολείται με το να προετοιμάζει μια καταστροφική Πέμπτη, ημέρα της επετείου. Πάει στα κατειλημμένα σπίτια των αναρχικών και κάνει 27 συλλήψεις εκτός φάσης και χωρίς στοιχεία, στη βάση δήθεν κάποιες γενικότερες έρευνες. Επρόκειτο στην ουσία για προληπτικές συλλήψεις.

Επειδή αυτοί που είχαν την έμπνευση αυτών των συλλήψεων δεν τις θεώρησαν αρκετές, τα ΜΑΤ προχώρησαν σε νέες συλλήψεις, επίσης προ-

ληπτικές, πιο ωμές αυτή τη φορά, αναρχικών στη βάση του ιδιαίτερου ντυσίματος στις 2 το μεσημέρι της Πέμπτης λίγο πριν την πορεία.

Αυτή η ποσότητα αστυνομικής προβοκάτσιας ήταν εντελώς αρκετή για να μαζικοποιηθεί στο έπακρο το αναρχικό μπλοκ και να πραγματοποιηθεί κατάληψη με το αίτημα της απελευθέρωσης όλων των συλληφθέντων.

Πάλι Μαρκάτος και ΕΦΕΕ επεμβαίνουν και ζητούν και αυτοί απελευθέρωση των συλληφθέντων από την αστυνομία για να λυθεί η κατάληψη, και ταυτίζεται έτσι με τους αναρχικούς τους οποίους την άλλη μέρα πάλι ονομάζουν γνωστούς-άγνωστους. Ο Παπαθεμελής κάνει εδώ την αντίστοιχη σε κλασικό φασίστα της περιωπής του αντιπρόταση στο Μαρκάτο να μπουτ τα ΜΑΤ στο Πολυτεχνείο, δηλαδή να κάνει την επέτειο αστυνομική υπόθεση. Με τέτοιους αντιπάλους διασώζεται ο Μαρκάτος και βγαίνει δημοκράτης και προστάτης του Πολυτεχνείου. Η αστυνομία τελικά υπόσχεται να απελευθερώσει τους συλληφθέντες εκτός από έναν. Οι αναρχικοί κάνουν συνέλευση και αποφασίζουν κατάληψη ως τις 12 τα μεσάνυχτα, και ζητούν απελευθέρωση και των 27 και να τους δουν μπροστά τους απελευθερωμένους.

Αυτό θα σήμαινε πιθανά ήρεμη εξέλιξη. Όμως ξαφνικά, και ενώ οι αναρχικοί ήταν στη γενική συνέλευση τους μέσα στο Πολυτεχνείο, 6 κουκουλοφόροι στις 7 το απόγευμα χτυπάνε και καταστρέφουν ένα αυτοκίνητο στο επίκεντρο πασών των προβοκατσιών, στη διασταύρωση Πατησίων και Στουρνάρα.

Όμως ποια συνέλευση αναρχικών θα μπορούσε αυτό να το ονομάσει προβοκάτσια; Ποιος αναρχισμός θα επιβίωνε αν τολμούσε να βάλει τέτοια όρια ανάμεσα σε δύο ίδιες μορφές αναρχικής δράσης; Έτσι οι αναρχικοί μπήκαν θέλοντας και μη στο παιχνίδι και η κατάληψη μετατράπηκε σύντομα στην απαραίτητη θεαματική εκδήλωση βίας ανάμεσα σε ΜΑΤ και αναρχικούς, που κλείνει την κάθε 17 Νοέμβρη με την αναίτια και βάρβαρη καταστροφή των μαγαζιών της Στουρνάρα.

Η διαφορά έγινε φέτος από την εμφάνιση αυτών των εξόχως σκοτεινών αγανακτισμένων πολιτών, όχι γενικά σαν αγανακτισμένων, αλλά σαν "Χρυσή Αυγή".

Έτσι προκύπτει ο νέος τέλειος αντιθέτος πόλος της αναρχικής προβοκάτσας. Ένα απόλυτα φασιστικό, χιτλερικό πολιτικό ρεύμα στο πλευρό της αστυνομίας και πιο δεξιά από αυτή. Αυτό θα αποκτήσει όση μαζικότητα του επιτρέπει το γεγονός ότι υπάρχουν ήδη μαζικά και κυρίαρχα ναζιστικά ρεύματα μέσα στα πέντε αστικά κόμματα και όση μαζικότητα θα χρειάζεται το ρωσόδουλο μπλοκ για να κάνει μέσω της "Χρυσής Αυγής" τις πιο βρόμικες δουλειές τους.

ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΚΑΝΕΙ Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Απέναντι σ' αυτή την πολύπλοκη και πολυπρόσωπη προβοκάτσια όπου ακόμα και το αυθόρμητο και το σχετικό μαζικό ενός ρεύματος υποτάσσεται στο συνειδητό της προβοκάτσας, πρέπει να σταθεί το δημοκρατικό κίνημα και να προετοιμάσει το έδαφος για μια αντίσταση μακράς πνοής.

Αυτό σημαίνει ότι πρέπει πρώτα να προπαγανδιστεί στο λαό η αιτία της προβοκάτσας, να φανούν και να καταγγελλθούν οι παράγοντες που θέλουν

την καταστροφή της επετείου και μετά να μαζευτούν οι δυνάμεις και να παρθούν τα μέτρα για να πάρουμε το Πολυτεχνείο από τους αντιδραστικούς.

Σ' αυτή την πορεία πριν και πάνω από όλα πρέπει να ξεσκεπαστούν ο Μαρκάτος και η ΕΦΕΕ. Αυτοί κρατάνε τα κλειδιά του Πολυτεχνείου, αλλά είναι ταυτόχρονα και κυρίως αυτοί η έκφραση του "κινήματος και των δημοκρατικών δυνάμεων", δηλαδή από τα μέσα παράγοντας της προβοκάτσας.

Αν αυτοί είχαν ίχνος δημοκρατικότητας και δεν ήταν ηγετικά και καθοδηγητικά τμήματα της προβοκάτσας, θα έκαναν τα εξής απλά πράγματα.

Πρώτο: Θα κατονόμαζαν τους γνωστούς-άγνωστους και θα ξεκαθάριζαν ποιους εννοούν έτσι, ποιους αναρχικούς και ποιους ψευτοαναρχικούς, μιας και είναι οι καλύτερα τοποθετημένοι για να ξέρουν μέσα στο Πολυτεχνείο ποιους φιλοξενούν, ποιους φυγαδεύουν και ποιους μετά καταγγέλλουν.

Δεύτερο: Θα καλούσαν όλο το λαό, όλα τα κόμματα, όλους τους Δημοκράτες να μαζέψουν όσες δυνάμεις θα ήταν δυνατό να μαζευτούν και να περιφρουρήσουν το Πολυτεχνείο από τους γνωστούς-άγνωστους, τους ασφαλίτες, τους κουκουλοφόρους και τους "Χρυσουαγίτες". Δεν υπάρχει ειδικά τίποτα πιο εύκολο να χτυπηθεί από την αναρχικής μορφής προβοκάτσια, όπως εκείνη της Τετάρτης το μεσημέρι και της Πέμπτης το απόγευμα έξω από το Πολυτεχνείο. Αυτό του είδους η προβοκάτσια θα ήταν αδύνατο να πραγματοποιηθεί μπροστά σε έναν απλά ενημερωμένο κόσμο που θα είχε τη γραμμή να συλλάβει ο ίδιος τους προβοκάτορες.

ΚΥΡΙΑ ΠΥΡΑ ΣΤΟ ΜΑΡΚΑΤΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΦΕΕ

Ο Μαρκάτος και η ΕΦΕΕ είναι βρόμικο ακριβώς γιατί δε ρίχνουν το βάρος τους σ' αυτόν τον παράγοντα της προβοκάτσας, αλλά στα ΜΑΤ ή γενικά στους αναρχικούς, που τους ονομάζουν ανάλογα με τις ανάγκες γνωστούς-άγνωστους, ψευτοαναρχικούς κτλ. Ο Μαρκάτος, η ΕΦΕΕ και τα νεοδεξιά κόμματα που τους στηρίζουν, και κυρίως το ψευτοΚΚΕ, δεν ξεκαθαρίζουν επίτηδες αυτό το ζήτημα για να μπορούν να τα έχουν καλά με το φανερό αναρχισμό και να τον χειρίζονται όπως θέλουν.

Επίσης δε δίνουν αυτήν την πάλη γιατί βαθύτερα δε θέλουν να συγκρουστούν με την παρασιτικοποιητική βία κάθε είδους. Αν συγκρουστούν με αυτή τη βία, τι θα μείνει από τις "επαναστατικές" δίχως λόγο συγκρούσεις της δικιάς τους ΚΝΕ με τα ΜΑΤ, πώς θα μπορούν να συνεχίσουν τις μπούκες τους στα υπουργεία ή τα κλεισίματα των δρόμων; Πώς θα τολμήσουν να χτυπήσουν μια πρακτική που τόσο συχνά τους έχει φέρει σύμμαχους με το σπαζοτσομαζικό αναρχισμό;

Το μυστικό του Μαρκάτου και της ΕΦΕΕ είναι ότι ριχνουν το βάρος στα ΜΑΤ για να συγκρουστούν με τον αναρχισμό ιδεολογικά και πολιτικά όταν θα επιτίθενται στους προβοκάτορες. Ταυτόχρονα πετυχαίνουν μ' αυτό τον τρόπο να στρέψουν την κοινή γνώμη ενάντια στον κάθε φορά μη δικό τους υπουργό Δημόσιας Τάξης.

Όμως κάθε άνθρωπος που παρακολουθεί τα πράγματα ξέρει πως δεν είναι η αστυνομία, που προκαλεί την προβοκατόρική ομάδα με τις κουκούλες, αυτή που δίνει το πρώτο χτύπημα, αλλά το αντίστροφο, είναι ο κουκουλοφόρος που φέρνει αναγκαστικά την αστυνομική επέμβαση, και μάλιστα τη δικαιώνει μπροστά στα μάτια της μεγάλης πλειοψηφίας του λαού. Όλοι ξέρουν ότι η αστυνομία ολοκληρώνει και βαθαίνει την πολυτεχνεια-

συνέχεια στη σελ. 8

Η ΑΝΤΙΔΡΑΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ

Δημοσιεύουμε σήμερα το πρώτο από μια σειρά άρθρων που έγραψε ο συνεργάτης μας ιστορικός Λύσανδρος Παπανικολάου για τη **Νέα Ανατολή σχετικά με το ρόλο της ορθοδοξίας τόσο στη γενικότερη ευρωπαϊκή εξέλιξη όσο και στη διαμόρφωση του νεοελληνικού έθνους και της κυρίαρχης ιδεολογίας του. Σκοπός του συγγραφέα και της εφημερίδας είναι να βοηθήσουν να τσακιστούν οι αντιδραστικοί μύθοι για το δήθεν προοδευτικό ρόλο που έπαιξε η ορθοδοξία στη γέννηση του νεοελληνικού έθνους και να φανερωθεί το ακριβώς αντίθετο, που αποτελεί και την ιστορική αλήθεια.**

Η ορθοδοξία στις μέρες μας τείνει να εξελιχθεί σ' ένα είδος χριστιανικού "ιντεγκριτισμού" και "φονταμενταλισμού", δηλ. "υπερθεϊκού" θεοκρατικού ολοκληρωτισμού και οπισθοδρομικής σε πρωτόγονες μεσαιωνικές καταστάσεις. Δε θα εξετάσουμε αυτή τη φορά τις κοινωνικές ρίζες της αναζωπύρωσης του θρησκευτικού φανατισμού στην Ανατολή, μαζί και στην Ελλάδα. Θα αρκестούμε για την ώρα να επισημάνουμε ορισμένα επεισόδια από την ιστορία της ορθοδοξίας, που υποδηλώνουν τον ιστορικό ρόλο για τον οποίο ήταν προορισμένη...

Ο "ΘΡΙΑΜΒΟΣ ΤΗΣ ΒΑΡΒΑΡΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ"

Ας ξεκινήσουμε λοιπόν με μια μακρινή αναδρομή στην εποχή που διαμορφωνόταν ο ορθόδοξος χριστιανισμός σε πάλη με την αρχαία ειδωλολατρεία και με τις χριστιανικές αιρέσεις. Οι κληρικοί φρονες αντιδραστικοί είναι οι φανατικότεροι οπαδοί της αδιάσπαστης δήθεν ιστορικής συνέχειας του ελληνισμού "από των αρχαιότατων χρόνων μέχρι των ημερών μας". Χωρίς να υπεισελάσουμε τώρα στην ουσία του ζητήματος, περιοριζόμαστε να τους υπενθυμίσουμε ότι η χριστιανική εκκλησία έκανε πάντως ό,τι μπορούσε για να **διακόψει** αυτή τη "συνέχεια", ξεριζώνοντας μια και καλή την ειδωλολατρεία μαζί με τους ειδωλολάτρες. Ο Κ. Παπαρηγόπουλος, "μάρτυς υπεράνω υποψίας", διηγείται (δυστυχώς για τους αναγνώστες μας, στη γλώσσα της εποχής του) πως οι πρώτοι Βυζαντινοί αυτοκράτορες έριχναν πάνω στην Ελλάδα, που ήταν προπύργιο του αρχαίου παγανισμού, τις ορδές των ομοθηρικών τους χριστιανικών βαρβάρων για να την απαλλάξουν με τη φωτιά και το σίδερο από τα είδωλα -και από τον πληθυσμό της. Είναι ανάγκη να τον ακούσουμε ό,τι κι αν στοιχίσει (Για ευκολία του αναγνώστη σημειώνουμε ότι η Ελλάδα ανήκε τότε στο δυτικό ρωμαϊκό κράτος και ο Ρουφίνος ήταν επίτροπος του ανήλικου αυτοκράτορα της Κωνσταντινούπολης Αρκάδιου):

«Πλην τούτου ο Ευνάπιος ιστορεί ότι οι μοναχοί διηκόλυναν πολύ την επιδρομήν του Αλαρίχου, βεβαίαν επί λέξεως ότι "τοιαύτας αυτές τας πύλας επέδειξε της Ελλάδος, η των τα φαία ιμάτια έχόντων ακαλύτως προσπαρεισελθούσα ασέβεια". Εκ τούτων πιθανόν υπελήφθη ότι ο Ρουφίνος, περί την εκτέλεσιν των προδοτικών αυτού βουλευμάτων, ωφελήθη προ πάντων από την κατά της ειδωλολατρείας αντιπάθειαν των χριστιανών, οίτινες, ευάρητοι όντες εις την ενταύθα Ελλάδα και μέχρι των χρόνων τούτων βλέποντες τους εθνικούς ακαλύτως εκπληρόντας τα της λατρείας αυτών, ήσαν διαθεθειμένοι να συμμαχήσασιν μετά των Γόθων ίνα καταφέρωσιν επί τέλους καίριαν κατά των αντιπάλων πληγήν. Ήσαν δε οι Γόθοι αρειανοί μεν αλλ' ουδέν ήττον χριστιανοί και επιτήδειοι να συντελέσωσιν εις τον θρίαμβον των συμμάχων αυτών, ιδίως δια της των ιερών κατατροπής... Αλλά και έτερα τεκμήρια υποδεικνύουσιν ότι την πλεονεξίαν του Αλαρίχου κατά την προκειμένην επιδρομήν υπέβαλψαν αι υπερισχύσασαι τότε θρησκευτικά δοξασίαί. Εκ τούτων λοιπόν δηλούται και páλλιν ότι αν οι διάδοχοι του Ρουφίνου δεν εξηκολούθησαν την προς τον Αλαρίχον συνεννόησιν, έβλεπον όμως τουλάχιστον ευχαρίστως τα παρ' αυτού πραττόμενα, ως συντελεστικά εις την κατατρόπασιν των τελευταίων λειψάνων της αρχαίας λατρείας (...)

... επί páσι διηκόλυνε το έργον του Αλαρίχου η συνεννόησις αυτού μετά των πολιτικών και των στρατιωτικών αρχόντων και η σύμπραξις ην έλαβε παρά του χριστιανικού κλήρου».

Και μόνο από τα περιστατικά αυτά, που ο Παπαρηγόπουλος μνημονεύει (για κάθε ενδιαφερόμενο) στο τελευταίο (η') βιβλίο του 2ου τόμου της "Ιστορίας του Ελληνικού Έθνους", παρατηρούμε, χωρίς εδώ να επεκταθούμε περισσότερο στο θέμα, πόσο αδικαιολόγητα εμφανίζεται η χριστιανική, και μάλιστα η ορθόδοξη εκκλησία, σαν ο νόμιμος κληρονόμος του πνεύματος της κλα-

σικής αρχαιότητας και πόσο δύσκολα ευσταθεί, επομένως, η επινόηση του "ελληνοχριστιανικού" πολιτισμού. Ποιος ελληνοχριστιανικός πολιτισμός; Ο κορυφαίος Έλληνας Βυζαντινολόγος καθηγητής και ακαδημαϊκός Κ. Άμαντος στις σελ. 38-39 του Α' τόμου της "Ιστορίας του βυζαντινού κράτους", που κυκλοφόρησε το 1939, γράφει με την αφελητή επιστημονική αμεροληψία που τον χαρακτηρίζει:

«Την Εκκλησίαν δυνάμεθα να θεωρήσωμεν ως το **ανατολικόν, το ασιατικόν** στοιχείον εις την ιστορίαν του Βυζαντίου (...) Συνήθως ομιλούν περί άλλων ανατολικών στοιχείων εις την Βυζαντινήν ιστορίαν, περί τινων επιδράσεων εις την τέχνην, τας οποίας άλλοι μεν ειδικοί θεωρούν μεγάλας, άλλοι δ' ασημάτους. Η πολεμική τέχνη των σκυθικών ή τουρανικών λαών επέδρασεν εν μέρει και αυτή, η περσική πολεμική οργάνωσις κατά τον Stejn έκαμεν εντύπωσιν εις τον Ηράκλειον, ο οποίος την εμμίθη είσις. Όλα αυτά θα τα ιδωμεν κατοτέρω. Είνας εννόητον ότι η γειτονία της Ασίας, η επικοινωνία με τους λαούς αυτής διά του εμπορίου αλλά και δια των μισθοφόρων στρατιωτών, Α-λαβάν, Ούνων, Τούρκων κλπ, τους οποίους το Βυζάντιον χρησιμοποιεί, εν όσο εις χρήματα, μέχρι περίπου των αρχών του 14ου αιώνος, έφερν αιμοιβαιάν επίδρασιν πολιτισμού. Όπως ελάμβανε διάφορα ασιατικά εμπορεύματα, κατά τον αυτόν τρόπον ηδύνατο να μιμηθή και τη χαζαρικών ένδυμα, το λεγόμενον **τζιτζάκιον, το περσικόν ή κινεζικόν το λεγόμενον σκαρ-μάγκιον, την περσικήν σφαιροβολίαν του τζου-κανιστηρίου, την ανατολικήν ταπτοουργίαν κλπ. Αλλ' όλα αυτά είναι προσωρινά και εξωτερικά δάνεια και δεν έχουν μεγάλην σημασίαν. Το ζήτημα το οποίο επέδρασε βαθύτατα εις την Βυζαντινήν ιστορίαν, έδωκεν εις αυτήν ωρισμένον χαρακτήρα, είναι η Εκκλησία και εις αυτήν υπάρχουν τα πολλά ανατολικά στοιχεία».**

Υστερα απ' όλα αυτά "τι χρείαν έχομεν άλλων μαρτύρων"; Έτσι εξηγείται άλλωστε και το **σχίσμα** της ελληνορθόδοξης ανατολικής εκκλησίας από την "παγκόσμια θρησκεία της Δύσης", όπως θεωρεί ο Ενγκελς στο έργο του για το ΦόυερμπACH το χριστιανισμό. Και μολονότι το εκκλησιαστικό σχίσμα οριστικοποιήθηκε μόλις τον 11ο αιώνα, η αφετηρία του βρισκόταν τρεις αιώνες νωρίτερα, στην περίοδο της εικονομαχίας, όταν οι πρώτοι "εικονοκλάστες" αυτοκράτορες του Βυζαντίου απόσπασαν την Ελλάδα από την εκκλησιαστική δικαιοδοσία του παπισμού, στην οποία υπαγόταν ως τότε. Γι' αυτό κι ένας από τους πιο φωτισμένους Έλληνες κληρικούς του 19ου αιώνα (και όλων των εποχών), ο περίφημος Θεόκλητος Φαρμακίδης, θα υποστηρίξει ότι «δύο ασεβείς αιρετικοί (ο εικονομάχος Λέων και ο εικονομάχος Αναστάσιος) αφήρπασαν την ανατολικήν Ιλλυρίαν από του ανάρτου μεν αλλ' ορθοδόξου και ευσεβούς αρχιεπισκόπου Ρώμης»!

Λίγο μας ενδιαφέρει εδώ ποια από τις δύο πλευρές αυτής της διαμάχης είχε δίκιο από την άποψη του κανονικού δικαίου. Πιθανότατα εκείνη που είχε παραμείνει στενότερα προσκολλημένη στο χριστιανικό πρωτογονισμό και συνεπώς πιο ανεξέλικτη, μολονότι στη θεολογική επιστήμη επικρατεί η άποψη ότι ο αυστηρότερος μονοθεϊσμός της ανατολικής ορθοδοξίας συγγένευε με τον **αρειανισμό**, την αίρεση του Αρείου. Αυτά ας τα βρουν οι ειδικοί θεολόγοι. Πάντως οι αιρέσεις των πρώτων αιώνων του χριστιανισμού άνησαν κυρίως στις μεγαλουπώλειες που είχε κληροδοτήσει στο ανατολικό ρωμαϊκό κράτος η αρχαία δουλοκτητική κοινωνία. Το βέβαιο είναι ότι για την ελληνορθόδοξη εκκλησία το εκκλησιαστικό σχίσμα του 11ου αιώνα σήμαινε ότι για τη ρωμαιοκαθολική εκκλησία η προτεσταντική μεταρρύθμιση του 16ου αιώνα: την εξάντληση κάθε ιστορικά προοδευτικού της ρόλου. Κατά τ' άλλα, η ελληνική εκκλησία ήταν "ορθόδοξη" όσο και η λατινική ήταν "καθολική". Ίσως η εντονότερη διαφορά ανάμεσα

τους να είναι αυτή που υπογράμμισε ο μεγάλος ρώσος διαφωτιστής και "φιλοδυτικός" δημοκράτης Β.Γ. Μπελίνσκι στο αριστουργηματικό γράμμα του της 3.7.1847 προς τον αντιδραστικό "σλαβόφιλο" Ν. Β. Γκόγκολ: «...μπορεί εσείς, ο συγγραφέας του **Επιθεωρητή** και των **Νεκρών Ψυχών**, να είσασταν ειλικρινής, όταν γράφατε ύμνο για τον άτιμο ρωσικό κλήρο και τον βάλατε ασύγκριτα ψηλότερα από τον καθολικό κλήρο; Ας παραδεχτούμε πως δεν ξέρετε ότι ο δεύτερος ήταν άλλοτε κάτι τι, ενώ ο πρώτος δεν ήταν ποτέ τίποτα, παρά μόνον ο υπηρέτης κι ο σκλάβος της κοσμικής εξουσίας...»

Η παρατήρηση αυτή φυσικά δεν ισχύει μόνο για το **ρωσικό** ορθόδοξο κλήρο. Και στο **Βυζάντιο** επίσης ο ορθόδοξος κλήρος δεν έπαψε να είναι πειθήνιο όργανο των "γραικορομαίων" αυτοκρατόρων παρά μόνο για να προσφέρει ακόμα πιο ταπεινές υπηρεσίες στους οθωμανούς **σουλτάνους**. Στο άρθρο του "Φιλοσοφία, επιστημονική έρευνα και θρησκεία" ο νεαρός Μαρξ θα γράψει: «Το Βυζαντινό κράτος ήταν το κυριολεκτικά θρησκευτικό κράτος, γιατί εκεί τα δόγματα ήταν θέματα του κράτους, αλλά το βυζαντινό κράτος ήταν το χειρότερο απ' όλα τα κράτη».

Εκείνο όμως που εντυπωσίασε ανέκαθεν τους Δυτικοευρωπαίους ήταν η στασιμότητα, η αποτελμάτωση της ορθόδοξης εκκλησίας, η "ιερατική ακινησία" της, η τέλεια αδυναμία της να εξελιχθεί και να προσαρμοστεί σ' ένα μεταβαλλόμενο κόσμο. Ο γάλλος ακαδημαϊκός Α. Τρουαγιά έξαφνα, που γεννήθηκε στη Μόσχα, αφηγείται στις παιδικές αναμνήσεις του από την καθημερινή ζωή στην προεπαναστατική Ρωσία: «Σε αντίθεση με την καθολική εκκλησία η ορθόδοξη δεν είχε εξελιχθεί με το πάρασμα των αιώων. Μια αρχαϊκή αυστηρότητα συνέχιζε να ρυθμίζει τις συνήθειες που επέβαλλε στους πιστούς της». Και το τελικό αποτέλεσμα αυτής της πραγματικά νεκρικής ακαμψίας δεν μπορούσε ασφαλώς να είναι διαφορετικό από εκείνο που περιγράφει ο Ε. Ροΐδης στο απαράμιλλο σατιρικό έργο του "Η Πάπισσα Ιωάννα": «Το κατ' εμέ, σάκις εγονυπέτησα υπό τους θόλους γοθικής εκκλησίας, ησπάθηον εικόνα του Ραφαήλου ή έτεινα το ους εις ιεράν του Μοζάρτου ή Ροσσίνι μελωδίαν, ησθάνθη αείποτε το θρησκευτικόν αισθημα αναγεννώμενον εν τη καρδία μου και, λησμονών την εκκλησιαστικήν ιστορίαν, "Ε ρυ si tuone" (Και όμως κινείται!) ανέκραξα ως ο Γαλιλαίος. Ενώ ο εισερχόμενος εις τινά των ημετέρων εκκλησιών υφ' ενός και μόνου καταλαμβάνεται αισθήματος, της επιθυμίας να εξέλιθη».

Στο μεταξύ η στερεοτυπη προσήλωση σε άμυχα σχήματα φανέρισε την εσώτερη βαρβαρότητα της ορθοδοξίας. Είναι αλήθεια ότι η ορθόδοξη εκκλησία δε γνώρισε ποτέ κάτι ανάλογο με τις πυρές της Ιερής Εξέτασης. Γιατί όμως; Γιατί απλούστατα, εκτός του ότι πάντα ήταν δουλικά υποταγμένη στην κοσμική εξουσία, δε γνώρισε εδώ και χίλια τόσα χρόνια καμιά από τις αιρέσεις, που μαρτυρούσαν τουλάχιστον τη ζωτικότητα της δυτικής εκκλησίας. Έτσι φύλαξε όλο το σκοταδισμό και τη μισαλλοδοξία της για τους ετερόδοξους, τους αλλόθρησκους και, τελευταίους στη σειρά, να όχι και στη σημασία, για τους ελευθερόφρονες. Κι ενώ η ρωμαιοκαθολική εκκλησία, επιβάλλοντας γενικά την αγμία του κλήρου, έσπασε το μονοπώλιο των μοναχών στις ανώτερες εκκλησιαστικές θέσεις, η ελληνορθόδοξη εκκλησία, διατηρώντας την υποχρέωση του γάμου μόνο για τον νονιακό ή κατώτερο κλήρο, διαφύλαξε ζηλότυπα τα αρχειρατικά αξιώματα αποκλειστικά για τους μοναχούς. Και οι προτεστάντες βέβαια αναγνωρίζουν το γάμο του εφημεριακού κλήρου, οι προτεστάντες όμως δεν έχουν ούτε μοναχισμό ούτε γενικά και ιεραρχικό ανώτερο κλήρο. Από την άλλη μεριά, στη σχολαστική φιλοσοφία του ευρωπαϊκού μεσαίωνα, που αποτελούσε οπωσδήποτε μια ορθολογιστική θεολογία, η βυζαντινή Ανατολή αντιπαρήθεσε το μυστικισμό των "ομφαλοσκόπων" του Αγίου Όρους, των Ησυχαστών, που η βαθύτητα ανορθόλογη διδασκαλία τους ενσωματώθηκε στο επίσημο δόγμα της ορθόδοξης ανατολικής εκκλησίας.

ΒΑΡΒΑΡΟΤΗΤΑ ΜΕΣΑ ΣΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ

Αν ωστόσο το σχίσμα των εκκλησιών ισοδυναμούσε με την προτεσταντική μεταρρύθμιση της ορθοδοξίας, το ρόλο της προτεσταντικής αίρεσης στον ανατολικό χριστιανισμό δεν τον έπαιξε ο καθολικισμός, που ήταν πολύ εξελιγμένος

για τα μέτρα της Ανατολής, όπως αποδείχτηκε μεταξύ άλλων κι από τις Σταυροφορίες, αλλά το **ισλάμ**. Στην αρχή μάλιστα ο μωαμεθανισμός θεωρήθηκε σαν μια ακόμα χριστιανική αίρεση, δίπλα στο νεστοριανισμό, το μονοφυσιτισμό και τόσες άλλες! Από πολλές απόψεις άλλωστε η ορθοδοξία βρισκόταν πιο κοντά στο ισλάμ παρά στο δυτικό χριστιανισμό. Γι' αυτό και η **ένωση των εκκλησιών**, που αναγκάστηκαν να αποδεχτούν οι τελευταίοι βυζαντινοί αυτοκράτορες μπροστά στην τουρκική απειλή, θα συναντούσε την αδιάλλακτη αντίθεση του "ορθόδοξου φανατισμού", που προτιμούσε ασυζητητί τους Τούρκους από τους Δυτικούς, τους "αζμίτες", όπως δήλωνε απερίφραστα ο πολιτικός ηγέτης της "ανθροποτικής" μερίδας μέγας δούκας Λουκάς Νοταράς: «*Κριεττότερον εστιν ιδέαι εν μέση τη Πόλει φακιόλιον βασιλεύον Τούρκων ή καλύπτραν λατινικήν*» (Καλύτερα να δούμε να βασιλεύει καταμεσής στην Πόλη το τουρκοκόκκο τουρμπάνι παρά η λατινική κουκούλα)! Και το Άγιον Όρος, απ' όπου είχε ξεπηδήσει το υπεραντιδραστικό ρεύμα του Ησυχασμού, υπήρξε η πρώτη περιοχή της ευρωπαϊκής ηπειρού που πρόσφερε την υποταγή της στους Τούρκους: «*Γνωστόν ότι προ εξ περίπου εκατονταετηρίδων πρώτος ο Άθως προσηνέχθη υποτελής τοις Τούρκοις*», σημειώνει ο παλιός ιστορικός της ελληνικής επανάστασης Ι. Φιλήμων.

Ο Κορδάτος λοιπόν "εκόμιζε γλαύκα εις Αθήνας" όταν απόδειχνε πειστικά ότι η Κωνσταντινούπολη παραδόθηκε από τους "ανθροποτικούς" με συνθηκολόγηση στους Τούρκους και ότι ο θρύλος της Κερκόπορτας αντανάκλούσε αυτό ακριβώς το γεγονός. Γιατί η "ανακάλυψη" αυτή αποτελούσε προ πολλού κοινό τόπο για κάθε μορφωμένο Ευρωπαίο, από τον Μάρξ ως τον Φίνλεϋ. Έτσι εκείνοι που αντιστάθηκαν ως το τέλος στην άλωση της Πόλης ήταν κυρίως οι ξένοι εθελοντές, οι "άπιστοι Φράγκοι"!

Ο επιφανής Άγγλος ιστορικός και φιλέλληνας Γ. Φίνλεϋ θεωρεί περίπου δεδομένη την παράδοση της Κωνσταντινούπολης από τους "ανθροποτικούς" (αντιδυτικούς), και μάλιστα αποδίδει έμμεσα σ' αυτήν τα προνόμια που ο σουλτάνος παραχώρησε στο πατριαρχείο. Αλλά και ο Μαρξ σ' ένα άρθρο από την εποχή του κριμαϊκού πολέμου γράφει μεταξύ άλλων τα εξής: «*Μια και η Κωνσταντινούπολη παραδόθηκε με συνθηκολόγηση, όπως και το μέγιστο μέρος της ευρωπαϊκής Τουρκίας, οι εκει Χριστιανοί απολαύουν τα προνόμια τους μόνο και μόνο επειδή συμφώνησαν ν' αποδεχθούν τη μουσουλμανική προστασία*». Στο σημείο αυτό βέβαια έπαιξε ρόλο, σε αντίθεση με τη χριστιανική μισαλλοδοξία, και η σχετική ανεξίτηρη σημασία που οι μουσουλμάνοι χρυσούσαν στην έλλειψη κάθε ιεραρχικού κλήρου (ιερατείου) από τη θρησκεία τους. Όστε κάτω από την κυριαρχία των μουσουλμάνων πολεμιστών, που δεν είχαν ιερατική κάστα, η ορθόδοξη εκκλησία μετατράπηκε πραγματικά σε "κράτος εν κράτει". «*Η μεγαλύτερη κατηγορία, που μπορεί κανείς να προσάψει στους Τούρκους από την άποψη αυτή -παρατηρούσε ο Μαρξ σ' ένα άλλο άρθρο του της ίδιας εποχής,- δεν είναι ότι περικόπωνε τα προνόμια των χριστιανών ιερών, παρά αντίθετα ότι κάτω από την κυριαρχία τους επιτράπηκε στην καθολική αυτή δεσποτική κηδεμόνευση επίβλεψη και ανάμιξη της Εκκλησίας να απορροφήσει ολόκληρη τη σφαίρα της κοινωνικής ζωής*». Γιατί το "εκκλησιαστικό κράτος" της τουρκοκρατίας ήταν αλληλένδετο με την εξάρτηση της εκκλησίας από την Πύλη. Έτσι προϋπόθεση των **εκκλησιαστικών φόρων**, που αποτελούσαν οικονομική βάση του κράτους της εκκλησίας, ήταν ο φόρος υποτέλειαν του Πατριαρχείου προς το Ντιβάνι, που είχε σαν επακόλουθο την κανονική **αγοραπωλησία** των εκκλησιαστικών αξιωμάτων και θέσεων, την ευαγγελική "σιμωνία". Και η δήθεν "δημοκρατικότητα" της ορθόδοξης εκκλησίας, που εκφραζόταν με τις περιοδικές ή μόνιμες **συνόδους** των αρχιερέων, δεν ήταν παρά η άλλη όψη της υποταγής της στην κοσμική εξουσία. Γιατί προφανώς, όσο η εκκλησία έμενε υποταγμένη στο "πολιτικό κράτος", ο προκαθημενός της δεν μπορούσε, όπως ο πάπας, να οικειοποιηθεί όλη την "πνευματική" λεγόμενη εξουσία. Αν επομένως ο παπιασμός ήταν **απολυταρχικός**, η ορθοδοξία ήταν απλούστατα **ολιγαρχική**.

Όσο για τον υποτιθέμενο "εθνικό ρόλο" της ορθόδοξης εκκλησίας, τι να πούμε "υστερα απ' όλα αυτά; Πολύ περισσότερο από "κιβωτός του γένους", όπως κανοναρχούν οι γλωσσώδεις κληρικοί φρονες, «το *Ιερατεϊόν ήτο κατά μέγα μέ-*

ρος το μορμολύκειο της πολιτικής του δεσποζόντος Έθνους», καθώς αναγνωρίζει ο ιστορικός της Φιλικής Εταιρίας και δημοσιογραφικός κάλαμος του ρωσικού ή «ορθόδοξου» κόμματος Ι. Φιλίμων! Ο Φίνλεϊ μάλιστα αποδίδει πολλά από τα κοινωνικά ελαττώματα των Ελλήνων «στην καταστροφική μοναστική επιρροή» των αιώνων που προηγήθηκαν της τουρκοκρατίας: «Η έλλειψη θρησκευτικής ανοχής -υποστηρίζει- έγινε εθνικό χαρακτηριστικό και το μίσος για τους ξένους, που αναφέρει ο Στράβων σαν σημάδι έσχατης βαρβαρότητας, κατάντησε να γίνει το κυριότερο χαρακτηριστικό της ελληνικής φυλής». Το παράδειγμα των **Αλβανών**, που εξισλαμίστηκαν στην πλειοψηφία τους χωρίς γι' αυτό και να εκτουρκιστούν, διαψεύδει κατηγορηματικά τον «εθνο-πατριωτικό θρύλο» για τον «εθνοσωτήριο» ρόλο της ελληνορθόδοξης εκκλησίας στην τουρκοκρατία: «γιατί οι Αλβανοί (όπως αναφέρει και πάλι ο Φίνλεϊ), αντίθετα από τους Έλληνες, είχαν πιο έντονο το αίσθημα των εθνικών δεσμών, που τους συνδέανε, από τους θρησκευτικούς».

Οι πολύ αμφιλεγόμενες υπηρεσίες της ορθόδοξης στο έθνος στηρίζονται σε καθαρούς **μύθους**, όπως το «κρυφό σχολειό», που ακόμα και η επίσημη ακαδημαϊκή ιστοριογραφία παραδέχεται, λχ. στην πολύτομη «Ιστορία του Ελληνικού Έθνους», ότι πρόκειται για σκέτο παραμύθι! Στην πραγματικότητα τους πρόδοτοι αιώνες της τουρκοκρατίας, όπως και το μεσαιώνα γενικά, η εκκλησία είχε απεναντίας **μονοπωλήσει** την εκπαίδευση και το πρώτο που έκανε ήταν να αποκλείσει τη γλώσσα του λαού, τη **δημοτική**, από τη διδασκαλία. Και πώς θα μπορούσε να συμβεί διαφορετικά, αφού η ορθόδοξη εκκλησία είχε προγράψει την **αυτοδιοικούμενη** κοινότητα, που ήταν το πραγματικό λίκνο της δημοτικής γλώσσας; Γι' αυτό άλλωστε η κοινοτική αυτοδιοίκηση ξεκίνησε παραμερίζοντας τον κλήρο από την αποκλειστική διεύθυνση των κοινοτήτων και μόνο στην έδρα του οικουμενικού πατριαρχείου, την Κωνσταντινούπολη, δεν αναπτύχθηκε κανενός είδους αυτοδιοίκηση των ραγιάδων.

Ο απηνέστερος διώκτης λοιπόν της κοσμικής, της «θύραθεν» παιδείας και των λαϊκών ελευθεριών δεν ήταν άμεσα οι ίδιοι οι Τούρκοι κατακτητές όσο μάλλον η ελληνορθόδοξη εκκλησία. Στο μεταξύ βέβαια ακόμα και οι ανώτεροι κληρικοί ήταν συνήθως αγράμματοι. «Το μεγαλύτερο μέρος των αρχιερέων -διηγείται στις αναμνήσεις του ο Γέρος του Μοριά- δεν ήξευρε παρά εκκλησιαστικά, κατά πράξιν, κανένας όμως δεν είχε μάθηση». Έτσι η κυριότερη συμβολή του κλήρου στο «φωτισμό του γένους» ήταν η δραστηριότητα που περιγράφει ο ανώνυμος συγγραφέας της «Ελληνικής Νομαρχίας». «Τον τρόπον, οπου μεθοδεύονται, είναι άξιος γέλωτος ενταυτώ και δακρύων. Αυτοί έχουσιν εν κιβωτίδιον γεμάτων από ανθρώπινα κόκκαλα και κράνια ακέραια, τα οποία ασημάνοσι, και έπειτα ονοματίζουσιν, άλλα μεν του Αγίου Χαράλαμους και άλλα του Αγίου Γρηγορίου. Εν ενί λόγω, δεν αφήνουν άγιον, χωρίς να έχουν μέρος από τα κόκκαλα του (Εγώ, έως τώρα βέβαια, είδα έως τέσσαρας κεφαλές του Αγίου Χαράλαμους, επειδή, όταν ακολουθή η πανούκλα, τότε κάθε πολιτεία έχει από μίαν κεφαλήν του Αγίου Χαράλαμους). Οι περισσότεροι από αυτούς τους κοκκαλοπωλητάς εξέρχονται από το όρος του Άθους, οπου ονομάζουσι Άγιον Όρος, εις το οποίον ευρίσκειται η πηγή αυτών των καλογήρων». Και ο μεγάλος Έλληνας διαφωτιστής καταλήγει: «Εκατόν χιλιάδες, και ίσως περισσότεροι, μαυροφορεμένοι ζώσιν αργοί και τρέφονται από τους ιδρώτας των ταλαιπώρων και πτωχών Ελλήνων. Τόσαι εκατοντάδες μοναστήρια, οπου πανταχόθεν ευρίσκονται, είναι τόσαι πληγαί εις την πατρίδα...». Η αμάθεια, ο σκοταδισμός είχαν αναχθεί σε άρθρο πίστεως, σε δόγμα από τον Αθανάσιο Πάριο και τους «Κολλυβάδες» του, που οι σύγχρονοι «νεορθόδοξοι», όπως ο Κ. Μοσκόφ, τους θεωρούν «λαϊκούς αγωνιστές». Ακόμα και στα τέλη του 18ου αιώνα, του «αιώνα των φώτων», διάφοροι «διδάσκαλοι του Γένους», φερέφωνα του πατριαρχείου σαν το Σέργιο Μακραιο, καταπίδαν με την ανασκευή της ανακάλυψης του Κοπερνίκου για την περιστροφή της Γης γύρω από τον Ήλιο!

Δεν είναι καθόλου περιεργό λοιπόν που η γλώσσα του λαού, η δημοτική, και μαζί της η κοσμική παιδεία, «το καθαρότερο και ισχυρότερο όργανο εθνικού συγκεντρωτισμού», κατά το Φίνλεϊ, σημείωσε τις πρώτες επιτυχίες της εκεί όπου η φραγκοκρατία και προπαντός η βενετοκρατία είχε μετριώσει την παντοδυναμία της βυζαντινο-ορθόδοξης εκκλησίας, όπως στην Κρήτη, στην Κύπρο, στα Εφτάνησα κι αλλού. Όπως μας πληροφορεί μάλιστα ο άγγλος ελληνοφίλης

Ντ. Ντέκιν, αντεπιστέλλον μέλος της Ακαδημίας Αθηνών, οι πρώτοι που χρησιμοποίησαν τη λαϊκή γλώσσα για το εκκλησιαστικό κήρυγμα στην τουρκοκρατούμενη Ελλάδα ήταν οι καθολικοί ιεραπόστολοι, οι **Ιησούτες**. Γιατί τα μαχητικά αυτά όργανα της καθολικής Αντιμεταρρύθμισης στη Δύση αντιπροσώπευαν αξιοσημείωτη πρόοδο απέναντι στην «ορθόδοξη δεισιδαιμονία» της «καθ' ημάς» Ανατολής. Και την εισαγωγή της ζωντανής εθνικής γλώσσας στην πρακτική της εκκλησίας, που στις ρωμαιοκαθολικές χώρες την πραγματοποίησε ο προτεσταντισμός, στις ορθόδοξες ελληνικές χώρες θα την πραγματοποίησε, προς δόξαν της αιώνιας «λαϊκής ορθοδοξίας», ο **καθολικισμός!**

Μα γι' αυτό ίσα-ίσα η ελληνορθόδοξη εκκλησία πρόσφερε γενναιόδωρα τις υπηρεσίες της στη σουλτανική εξουσία, «αυτήν την θεόθεν ερμήδας τεταγμένην και αήττητον κραταιάν βασιλείαν», «την κοινήν ημών ευεργέτιδα και τροφόν», όπως την αποκαλούσε, ενάντια στους «σχισματικούς» λατίνους της Δύσης, που προσωποποιούσαν στα μάτια της το «φθοροποιό» δυτικό πολιτισμό. Ακόμα και στις αρχές του 18ου αιώνα το Πατριαρχείο βοήθησε θετικά τους Τούρκους να ξαναπάρουν την Πελοπόννησο από τους Βενετούς, που είχαν περιορίσει κάπως τη «σιμωνία» και τα σχετικά προνόμια του ορθόδοξου κλήρου. Και μόνο με τη δυναμική εμφάνιση της «ομόδοξης δύναμης του βορρά» στο προσκήνιο του ανατολικού ζητήματος, τότε που η οθωμανική αυτοκρατορία προσπάθησε απεγνωσμένα να εκσυγχρονιστεί και πριν απ' όλα να χειραφετηθεί από τα δεσμά της θεοκρατίας, «ο ορθόδοξος φανατισμός που θα σκλάβωνε την Ελλάδα στη Ρωσία», όπως λέει ο Φίνλεϊ, προσηλώθηκε ευλαβικά στο «ξανθόν γένος». Όσοι οι καταγιγίδες της πρώτης γαλλικής επανάστασης έσπρωξαν το σταυρό και το μισοφέγγαρο σε μια «ανιέρη συμμαχία», όπως τη χαρακτηρίζει ο γνωστός ιστοριοδίφης Κ. Σάθας, ενάντια στη δημοκρατική Γαλλία. Η ρωσοτουρκική συμμαχία κατά των «κακοποιών, αθέων και απίστων Φραντζέζων» ήταν ιδανική για το πατριαρχείο, που υπολόγιζε στον τσαρισμό, αλλά και τον φοβόταν. Έτσι η εκκλησία ανανεώνει με ζέση τα προκατακλυσμαία κηρύγματα της εθελοδοουλίας, που τα στιγμάτισε ο συγγραφέας της «Ελληνικής Νομαρχίας»: «Ο Θεός, αδελφοί, μας έδωσεν την τυραννίαν εξ αμαρτιών μας, και πρέπει, αδελφοί, να την υποφέρωμεν με καλήν καρδίαν και χωρίς γογγυσμόν και να ευχαριστηθώμεν εις ό,τι κάμνει ο Θεός». «Αγαπητοί, ο Θεός μας έδωσεν την οθωμανικήν τυραννίαν, διά να μας τιμώρηση δια τα αμαρτήματά μας, και παιδεύοντάς μας εις την παρούσαν ζωήν, να μας ελευθερώσεν μετά θάνατον από την αιώνιον κόλασιν». Και στο κάτω-κάτω: «Ον αγαπά Κύριος, παιδεύει!»

Ήδη ωστόσο φτάσαμε στην εποχή για την οποία ο Κ. Σάθας θα γράψει: «Εν τούτοις εξέσπασε το εν Γαλλία φημιστήριον, του οποίου η λάβα, πυρπολήσασα το μεσαιωνικόν του κόσμου οικοδόμημα, ανέπλασε την ανθρωπότητα». Η εποχή αυτή ήταν επίσης η αφετηρία του νεοελληνικού κράτους, που επρόκειτο να θεμελιωθεί από την πρώτη ελληνική επανάσταση. Οι Έλληνες, λέει ο ιστορικός της Φιλικής Εταιρίας, στρέφουν το βλέμμα τους «εκεί, όθεν ήρχισε φαινομένη η καταστροφή των Δυναστειών. Η Μεταβολή της Γαλλίας υπόσχεται κατ' ένα τρόπον την παγκόσμιον ελευθερίαν. Μορφώνει αύτη νέα φρονήματα και νέον Κόσμον».

Όμως για τον ολέθριο ρόλο της ορθόδοξης εκκλησίας στα πεπρωμένα του ελληνικού εθνικού κράτους, που μέχρι σήμερα η ορθόδοξία το κατατρέπει και το εμπόδιζε να αναπτυχθεί, θα μιλήσουμε σε άλλη περίπτωση.

Η ΚGB ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΗ ή η 17 Ν φέρνει τον κηδεμόνα της

Στο πρώτο δεκαήμερο του Νοεμβρίου ο υπουργός Δημοσίας Τάξης Παπαθεμελής πραγματοποίησε επίσημη επίσκεψη στη Μόσχα με σκοπό να ζητήσει πρόσβαση στα αρχεία της Κα-Γκε-Μπε, όπου ελπίζει να βρει σημαντικά στοιχεία για τους Έλληνες τρομοκράτες. Ο Παπαθεμελής αναγκάστηκε να προσφύγει στα αρχεία της Κα-Γκε-Μπε επειδή τα αρχεία της Στάζι απογοήτευσαν το κλιμάκιο της Αντιτρομοκρατικής Υπηρεσίας που έχει σταλεί στη Γερμανία για να μελετήσει τους σχετικούς φακέλους. Το αποτέλεσμα αυτής της επίσκεψης ήταν οι αόριστες υποσχέσεις των Ρώσων ότι θα δώσουν κάποια στοιχεία για τις ελληνικές τρομοκρατικές ομάδες και η συγκεκριμένη συμφωνία ανταλλαγής εκπροσώπων των δύο χωρών στα πλαίσια της συνεργασίας τους ενάντια στην τρομοκρατία, σύμφωνα με σχετική δήλωση του αρχηγού της Ρώσικης Υπηρεσίας Αντικατασκοπείας Σεργκέι Στεπάσιν (*Καθημερινή*, 12/11).

Παρόμοια συμφωνία είχε κάνει πριν δύο μήνες ο Παπαθεμελής με τον Αμερικάνο πρέσβη Νάιλς, συμφωνία που αφορούσε τη δημιουργία κοινής ελληνοαμερικάνικης αντιτρομοκρατικής ομάδας. (*E.T.*, 30/9). Η απόφαση για συνεργασία με τους Αμερικάνους έγινε άμεσα μετά την επίθεση του ΕΛΑ εναντίον λεωφορείου της ΕΛΑΣ, κατά την οποία σκοτώθηκε ο Βέλλιος. Στην προκήρυξη του ο ΕΛΑ είχε χτυπήσει ακριβώς αυτή τη συνεργασία, που μέχρι τότε υπήρχε χωρίς κάποια συγκεκριμένη μορφή.

Οι δύο αυτές συμφωνίες είναι συμφωνίες που επιτρέπουν την επέμβαση των δύο υπερδυνάμεων στα εσωτερικά ζητήματα της χώρας μας, και γι' αυτό είναι καταδικαστέες. Το ζήτημα της τρομοκρατίας, όπως και κάθε ζήτημα τάξης στο εσωτερικό της χώρας, πρέπει και μπορεί να αντιμετωπίσει το αρμόδιο κρατικό όργανο χωρίς εξωτερικές επεμβάσεις. Και αν το κράτος είναι αυτό που καθοδηγεί και προστατεύει τις τρομοκρατικές οργανώσεις, όπως συμβαίνει με το σοσιαλφασιστικό κράτος Παπανδρέου-Λαλιώτη, τότε η αντιμετώπιση της τρομοκρατίας αποτελεί πια ζήτημα ιδεολογικής και πολιτικής πάλης για το δημοκρατικό κίνημα. Ο ίδιος ο Παπαθεμελής είναι πολιτικά αντίθετος με τη 17Ν και τον ΕΛΑ και γ' αυτό κάνει επίμονες προσπάθειες για τη συντριβή τους. Βέβαια, είναι κατ' αρχήν θετικό το γεγονός ότι ο ΕΛΑ δεν μπόρεσε να επιβάλει τη θέλησή του και τη σοσιαλφασιστική πολιτική με τις σφαίρες και να αποτρέψει τη συμφωνία Παπαθεμελή-Νάιλς. Όμως η ίδια η συμφωνία είναι αντιδραστική. Και το προηγούμενο της ύπαρξης μιας τέτοιας συμφωνίας εξαναγκάσε τον Παπαθεμελή να δεχτεί τη σχετική πρόταση των Ρώσων. Εφόσον υπήρχε συμφωνία με τους Αμερικάνους είναι βέβαιο ότι ο ρωσόδουλος Παπανδρέου δε θα ανεχόταν άρνηση του Παπαθεμελή να συνεργαστεί με τη Ρωσία. Είναι επίσης βέβαιο ότι σ' αυτή την υπόθεση έχει βάλει προσωπικά το χέρι του και έχει δώσει τις ευλογίες του. Αλλά οι δύο συμφωνίες, η ελληνοαμερικανική και η ελληνορωσική, δεν έχουν την ίδια βαρύτητα. Η συνεργασία με τη Ρωσία με τη μορφή της ανταλλαγής εκπροσώπων για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας είναι αυτή που είναι πιο επικίνδυνη για τη χώρα μας.

Η CIA και το FBI είναι υπηρεσίες που είναι πολιτικά αντίθετες στις ελληνικές τρομοκρατικές ομάδες και έχουν θύματα από τη δράση τους. Είναι δυνάμεις που πραγματικά θέλουν να σταματήσουν τη δράση της τρομοκρατίας στην Ελλάδα, αν και με τις δικές τους ιμπεριαλιστικές-αστυνομικές μεθόδους.

Αντίθετα, η Ρωσία, η Κα-Γκε-Μπε και ο Στεπάσιν είναι πολιτικοί καθοδηγητές της «17 Ν» και του ΕΛΑ και όλες οι δολοφονικές τους επιθέσεις εξυπηρετούν το στρατηγικό στόχο της πολιτικής άλωσης της χώρας και της ένταξής της στο «Ορθόδοξο Τόξο», στο επιθετικό όπλο της Ρωσίας, το οποίο θα χρησιμοποιήσει για να κατακτήσει την Ευρώπη.

Αυτό έρχονται να το επιβεβαιώσουν και στοιχεία που βγήκαν πρόσφατα στη δημοσιότητα, ύστερα από το θόρυβο που ξεσήκωσε η σύλληψη του διεθνούς τρομοκράτη Κάρλος στη Γαλλία και η σύλληψη τεσσάρων τρομοκρατών στην Ελβετία, οι δύο από τους οποίους είχαν ανάμιξη σε βομβιστική επίθεση στην Ελλάδα της «Επαναστατικής Λαϊκής Αλληλεγγύης» εναντίον του πρέσβη της Σαουδικής Αραβίας στις 13/4/83 (*Καθημερινή*, 11/11).

Τα στοιχεία αυτά που προέρχονται από τα αρχεία της ΚΥΠ, η οποία τα είχε προμηθευτεί από τα αρχεία της Στάζι, αποδεικνύουν στενές σχέσεις και συνεργασία της «17Ν» και του ΕΛΑ με τη Στάζι που αφορά όλους τους τομείς των δραστηριοτήτων αυτών των οργανώσεων, από την εκπαίδευση των μελών τους έως την παροχή πληροφοριών για τα θύματά τους (*E.T.*, 21/10).

Ένας εκπρόσωπος της Υπηρεσίας της Ρώσικης Αντικατασκοπείας στην Ελλάδα και η πρόσβασή του στα στοιχεία της αντιτρομοκρατικής υπηρεσίας σημαίνει πολύ απλά την καλύτερη θωράκιση της 17Ν και του ΕΛΑ από οποιοδήποτε κίνδυνο σύλληψης και τον αποκλεισμό οποιασδήποτε πιθανότητας αποκάλυψης της ταυτότητας των μελών της. Άλλωστε, όλα τα στοιχεία δείχνουν ότι οι Ρώσοι σκοπεύουν μόνο να πάρουν από την Ελλάδα και όχι να δώσουν.

Τι έχει συγκεκριμένα στα χέρια της η αντιτρομοκρατική υπηρεσία από τους Ρώσους; Έχει τη δήλωση του Στεπάσιν ότι η πρώην Κα-Γκε-Μπε, η οποία αναδιοργανώθηκε πρόσφατα και άλλαξε όνομα, «κάτι έχει για τη «17Ν» που θα το παραδώσει στην ελληνική πλευρά σε διάστημα δεκαπέντε ημερών». Αυτό το κάτι δεν έχει παραδοθεί ακόμα και οι δεκαπέντε ημέρες έχουν σχεδόν περάσει. Ενώ ανώτεροι αξιωματικοί του Υπουργείου Δημοσίας Τάξης που συνόδευαν τον υπουργό στο ταξίδι του και είχαν κατ' ιδίαν συνομιλίες και συναντήσεις με Ρώσους αξιωματούχους στο περιθώριο της συνάντησης Παπαθεμελή-Στεπάσιν έλεγαν ότι δεν είχαν πάρει στα χέρια τους κανένα συνταρακτικό στοιχείο, αλλά έπιζαν ότι αυτό θα γινόταν τις επόμενες μέρες (*E.T.*, 14/11).

Και, σύμφωνα με δημοσίευμα του Βήματος, «οι συντονιστές της Μόσχας δεν ήταν ακριβώς αστυνομικοί χαρακτήρα, είχαν και... την εμπορική πλευρά τους. Οι Ρώσοι αξιωματούχοι διαβεβαίωσαν τον Παπαθεμελή ότι στα χέρια τους βρίσκονται ορισμένα στοιχεία που «μπορεί να ενδιαφέρουν» τις ελληνικές αντιτρομοκρατικές υπηρεσίες, αλλά για να τα θέσουν υπόψη τους προβάλλουν έναν όρο. Να αγοράσει η Ελλάδα έναν αριθμό ρώσικων ελικοπτήρων! Ο Παπαθεμελής προτίμησε να σταματήσει τις διαβουλεύσεις, υποσχόμενος να απαντήσει στους Ρώσους μετά την επιστροφή του στην Αθήνα. Συνεργάτες του πάντως εκφράζουν επιφυλάξεις για τη σκοπιμότητα μιας τέτοιας «ανταλλαγής», αφού ως τώρα η ρώσικη πλευρά δεν έδωσε αρκετές ενδείξεις για τη σπουδαιότητα των πληροφοριών που κατέχει ώστε να δικαιολογηθεί η -κατά κάποιο τρόπο- «εξαγορά τους» με τον τρόπο που προτείνουν οι α-

ΔΙΑΒΑΖΕΤΕ
ΔΙΑΔΙΔΕΤΕ
ΤΗ
ΝΕΑ ΑΝΑΤΟΛΗ

ΓΙΑ ΤΟ ΚΑΤΕΒΑΣΜΑ ΤΗΣ ΜΑΚΙΒΕ ΣΤΙΣ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΕΣ ΤΗΣ ΦΛΩΡΙΝΑΣ

Δημοσιεύουμε παρακάτω την αξιολογία διακήρυξη του συνδυασμού των σλάβων Μακεδόνων στις νομαρχιακές εκλογές της Φλώρινας στις πρόσφατες εκλογές. Στο κείμενο αυτό φανερώνεται περισσότερο από κάθε άλλη φορά μια σοβαρή προσπάθεια να δεθεί η μειονότητα με τα πολιτικά και κοινωνικά προβλήματα που αντιμετωπίζει το σύνολο του λαού της περιοχής ανεξάρτητα από εθνικότητα. Σωστά ακόμα επισημαίνεται στη διακήρυξη ότι η βασική αιτία της υπανάπτυξης της περιοχής είναι η πολιτική του εθνικού διαχωρισμού και της καταπίεσης της εθνικής μειονότητας, αλλά και η πολιτική έγχθρας με τη Δημοκρατία της Μακεδονίας.

Ωστόσο εδώ θα πρέπει να κάνουμε μια διευκρίνιση για τη δικιά μας στάση απέναντι και σε τούτο και στο προηγούμενο εκλογικό κατέβασμα της ΜΑΚΙΒΕ.

Η δημιουργία μιας μαζικής οργάνωσης των σλάβων Μακεδόνων όπως η ΜΑΚΙΒΕ είναι πράγμα απαραίτητο και εξαιρετικό, όπως κάθε ένωση καταπιεσμένων κομματιών του λαού πάνω στην κύρια πλευρά της καταπίεσης που δέχονται. Ωστόσο για μας η ένωση αυτή δεν πρέπει να σημαίνει ότι η πολιτική δράση της μειονότητας πρέπει να γίνει σε εθνική βάση, αλλά πρέπει να ενταχθεί μέσα στη γενικότερη και ενιαία πολιτική δράση όλων των καταπιεσμένων τάξεων και στρωμάτων της κοινωνίας και στην πάλη τους για την κοινωνική επανάσταση, τη δημοκρατία, την ειρήνη και την εθνική ανεξαρτησία.

Μ' αυτή την έννοια βλέπουμε σαν θετικά και πολύ σημαντικά τα δύο εκλογικά κατέβασμα της ΜΑΚΙΒΕ μόνο σαν μια πρώτη, μεταβατική μαζική διακήρυξη αντίστασης στο φασισμό του ελληνικού σοβινισμού ενός κομματιού του λαού και όχι σαν την αρχή μιας ανεξάρτητης πολιτικής συγκρότησης σε εθνομειονοτική βάση των σλάβων Μακεδόνων.

Αυτή η παρατήρησή μας βέβαια δεν έχει πρόθεση να κλείσει, αλλά, ακριβώς

Η πολιτική παρέμβαση του συνδυασμού "ΚΙΝΗΣΗ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ" στα πλαίσια ενός νέου θεσμού, όπως αυτός της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, είναι αποτέλεσμα της εναισθησίας μας στα μεγάλα, χρόνια και άλυτα εκ μέρους της πολιτείας προβλήματα που αντιμετωπίζει ο λαός της περιοχής, και ιδιαίτερα οι τόποι της Μακεδονίας. Οι δυνατότητες που δίνονται μέσα από το θεσμό, με την εκλογή των οργάνων της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, καθιστούν αναγκαία τη συμμετοχή μας στην εκλογική αναμέτρηση της 16ης Οκτωβρίου.

Η διαιρετική πολιτική των κομμάτων που εναλλάσσονταν στην εξουσία όλα αυτά τα χρόνια δίχασε τον πληθυσμό, όπως φάνηκε έντονα στην πρωτοβάθμια τοπική αυτοδιοίκηση (κοινοτικά-δημοτικά συμβούλια), συντελώντας στον οικονομικό, πολιτιστικό και κοινωνικό μαρασμό του νομού. Έτσι αποδυνάμωσε την ενεργό-αυτόνομη συμμετοχή του πολίτη στα πολιτικά και κοινωνικά δρώμενα, καθιστώντας τον έρμαιο της ρουσφετολογίας. Τα σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζει ο τόπος μας, και κυρίως η ανεργία, προσφέρουν έδαφος για υποσχαιολογία, για άλωση και της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης από

κομματικά κέντρα εξουσίας.

Θεωρούμε απαραίτητη προϋπόθεση για την ευημερία της περιοχής τον απεγκλωβισμό του πολίτη-ψηφοφόρου από τα κομματικά δεσμά και την ισότιμη συμμετοχή του στη διαδικασία επίλυσης των προβλημάτων του νομού μας, χωρίς να είναι απαραίτητες από την πλευρά του δηλώσεις υπακοής στις ηγεσίες ή εθνικής καθαρότητας, όπως απαιτούν οι μηχανισμοί όλων σχεδόν των παρατάξεων τόσο σε τοπικό όσο και σε πανελλήνιο επίπεδο.

Η πλεονεκτική γεωγραφική μας θέση δίπλα σε δύο νεοαναπτυσσόμενα κράτη θα 'πρεπε να είναι από μόνη της παράγοντας ευημερίας του πληθυσμού μας. Αντί αυτού η πολιτεία λειτούργησε με αστικο-κεντρικές αρχές στην εκτέλεση και διαχείριση των προγραμμάτων απομονώνοντας το νομό από το φυσικό περίγυρο, νεκρώνοντας κάθε εμπορική, μεταφορική, τουριστική δραστηριότητα, και υποβάθμισε την περιοχή μας σε τόπο εξορίας. Τα προγράμματα διασυνοριακής συνεργασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης τόσο σε οικονομικό όσο και σε πολιτιστικό επίπεδο δεν εφαρμόζονται επιλεκτικά στο νομό μας, ενώ τα κεφάλαια απορροφούνται από το κέντρο.

αντίθετα, να ανοίξει τη συζήτηση με τους φίλους μας της ΜΑΚΙΒΕ για τις σχέσεις που πρέπει να έχει η εργατική πρωτοπορία με την πρωτοπορία των εθνικών μειονοτήτων τόσο γενικά όσο και ειδικά στη χώρα μας.

Παρακάτω δημοσιεύουμε και τα αποτελέσματα των νομαρχιακών εκλογών της Φλώρινας και δίπλα τα αποτελέσματα των ευρωεκλογών. Φαίνεται εδώ μια σημαντική πτώση των ψήφων της μειονότητας στις δύο αναμετρήσεις. Οι φίλοι μας της ΜΑΚΙΒΕ την εξηγούν κύρια από το ότι ο Πετκάνης, ο υποψήφιος του μετώπου ΠΑΣΟΚ-ΣΥΝ, έπαιξε στους σλάβους Μακεδόνες το χαρτί του μειονοτικού με το γνωστό διφορούμενο και βρόμικο τρόπο της νέας δεξιάς και τους έκλεψε την ψήφο. Αυτός είναι ασφαλώς ένας παράγοντας, όμως νομίζουμε ότι δεν πρέπει να γίνεται μια σύγκριση σε ίδιους όρους ανάμεσα στις δημοτικές εκλογές και τις ευρωεκλογές. Οι δημοτικές εκλογές, αν και λιγότερο από τις εθνικές, κρίνουν για τις μάζες ζητήματα πρακτικής πολιτικής εξουσίας, ενώ οι ευρωεκλογές είναι ουσιαστικά ένα γκάλοπ που εκφράζει πολιτικές διαθέσεις.

Στις ευρωεκλογές με άλλα λόγια οι μάζες εκφράζουν τις βαθύτερες τους πολιτικές συμπάθειες, γιατί η σύνθεση του ευρωκοινοβουλίου όποια και να είναι, δεν επηρεάζει την ατομική και κοινωνική τους ζωή.

Αντίθετα, στις εθνικές και τις τοπικές εκλογές οι μάζες συνήθως ψηφίζουν τον καλύτερο, ή συνήθως τον λιγότερο κακό από όσους **μπορούν** να εκλεγούν, με λίγα λόγια διαλέγουν σχεδόν συνειδητά το δυνάστη τους.

Το πολύ-πολύ λοιπόν που μπορεί να δείχνει το νούμερο των νομαρχιακών για τη μειονότητα είναι το πόσο μακρύνει ο δρόμος για την πτώση αυτού του δυνάστη.

Ακολουθεί η διακήρυξη της «Κίνησης Ευημερίας» που μοιράστηκε σαν προκήρυξη στο νομό.

ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΕΣ (πρώτη Κυριακή)	ΕΥΡΩΕΚΛΟΓΕΣ	
Ψήφισαν	43396	40873
Έγκυρα	41584	39480
Άκυρα	1021	1393
Λευκά	791	
ΠΑΣΟΚ-ΣΥΝ (Πετκάνης)	16590	ΠΑΣΟΚ 13455
ΝΔ (Κωστόπουλος)	16663	ΝΔ 15358
ΑΝΕΞ. ΝΔ (Γρηγοριάδης)	3276	
ΠΟΛΑ (Αργυριάδης)	2067	ΠΟΛΑ 2576
ΨΕΥΤΟ-ΚΚΕ (Κέρλοβας)	1609	ΨΕΥΤΟ-ΚΚΕ 1488
ΟΥΡΑΝΙΟ ΤΟΞΟ(Βοσκόπουλος)	1397	ΟΥΡΑΝΙΟ ΤΟΞΟ 2338
		ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ 1377
		ΕΠΕΝ 444
		ΧΡΥΣΗ ΑΥΓΗ 105
		ΟΑΚΚΕ 63
		ΜΑΚΚΕ 58
		ΝΑΡ-ΔΙΑΦΟΡΟΙ 40
		ΚΙΝΗΣΗ ΠΟΛΙΤ. 35

Σε αυτά τα πλαίσια θεωρούμε την άρση του εμπόρου προς τη Δημοκρατία της Μακεδονίας και την εξομάλυνση των σχέσεων της χώρας μας με τις γειτονικές χώρες απαραίτητες προϋποθέσεις για την οικονομική ανάπτυξη του νομού μας.

Πώς, επομένως, μπορεί να υπάρξει εμπιστοσύνη του πολίτη στη διαχεί-

ριση της Νομαρχιακής εξουσίας από τους κομματικούς συνδυασμούς, των οποίων τα προγράμματα είναι άμεσα εξαρτώμενα ή υπακούουν στην παραταξιακή λογική των δήθεν εθνικών συμφερόντων;

Η Κίνησή μας βλέπει θετικά κάθε έργο που στο μέλλον θα προγραμματίζεται στην κατεύθυνση της αναβάθ-

μισης και της οικονομικής τόνωσης, με κριτήρια που θα σέβονται τον πολίτη και το περιβάλλον. Ταυτόχρονα, για τις νέες θέσεις εργασίας αναγκαίο κριτήριο και θέση αρχής της Κίνησής μας είναι η αξιοκρατία στις προσλήψεις, με προτεραιότητα στο στοιχείο της εντοπιότητας.

Η αναγνώριση της ιδιαίτερης ταυτότητας των Μακεδόνων, πολιτών της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με τα ψηφίσματα του ΟΗΕ και της ΔΑΣΕ, μέσα από διοικητικές και νομοθετικές ρυθμίσεις, θα βοηθήσει στη δημιουργία κλίματος ανοχής και αλληλοσεβασμού τόσο σε τοπικό όσο και σε διακρατικό επίπεδο, με πολλαπλά ωφέλη για όλους μας. Στην κατεύθυνση αυτή και στα πλαίσια της προστασίας των λιγότερο διαδεδομένων γλωσσών θεωρούμε απαραίτητη την εισαγωγή της μακεδονικής γλώσσας, καθώς και των άλλων που ομιλούνται στον τόπο μας (αρβανίτικη, βλάχικη), στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση, την ίδρυση αντίστοιχου ινστιτούτου στη Φλώρινα και την ενίσχυση του με τα απαραίτητα κονδύλια. Η δημιουργία ταυτόχρονα συλλόγων-λεσχών καλλιέργειας του Μακεδονικού και κάθε άλλου πολιτισμού στην αυθεντική τους μορφή με ισότιμη προβολή από τα ΜΜΕ θα μπορούσε να έχει σημαντική συμβολή στην υλοποίηση των πιο πάνω αναφερομένων.

Θέση μας είναι ότι η πολιτεία πρέπει επιτέλους να αποκαταστήσει τους Μακεδόνες πολιτικούς πρόσφυγες, συντοπίτες και συγγενείς μας, που καταδίωξε παλαιότερα αφαιρώντας τους το δικαίωμα επιστροφής ή επαναπατρισμού, ώστε να μας επισκέπτονται ή να επαναπατρίζονται ελεύθερα, αποδίδοντάς τους την ιθαγένεια και τις δεσμευμένες περιουσίες, καταργώντας έτσι τη μετεμφυλιοπολεμική μίζερια, βασικό παράγοντα υπανάπτυξης στην περιοχή μας. Παράλληλα θεωρούμε αναγκαίο να σταματήσει η επιλεκτική εγκατάσταση δήθεν ομογενών από την Αλβανία και τις απόμακρες πρώην σοβιετικές δημοκρατίες που αυξάνει και οξύνει τα κοινωνικά προβλήματα.

Καλούμε τους πολίτες της Φλώρινας να στηρίξουν με την ψήφο τους το συνδυασμό "ΚΙΝΗΣΗ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ" δείχνοντας την αλληλεγγύη τους, πέρα από παραταξιακές σκοπιμότητες, ώστε ο νομός μας, μέσα από την πολιτισμική πολυμορφία του, να αναβαθμιστεί και να εκμεταλλευτεί κατάλληλα όλα τα πλεονεκτήματα της διασυνοριακής του θέσης.

ΤΑ ΑΙΤΙΑ ΤΗΣ ΗΤΤΑΣ ΤΟΥ ΜΠΕΡΙΣΑ

Το "ορθόδοξο τόξο" στα Βαλκάνια πέτυχε άλλη μια νίκη με την καταψήφιση του αλβανικού σχεδίου Συντάγματος από τη μικρή έστω, πλειοψηφία του εκλογικού σώματος στη γειτονική μας χώρα. Στο άρθρο μας αυτό θα κάνουμε μια απόπειρα να εξηγήσουμε τα αίτια της ήττας αυτής και να δούμε τι θα πρέπει να περιμένουμε από δω και πέρα.

Οι έλληνες σοβινιστές και οι σοσιαλφασίστες αναζητούν την αιτία στην "καταπάτηση" των δικαιωμάτων της ελληνικής μειονότητας από την αλβανική κυβέρνηση, κάτι που δεν ευσταθεί σε καμιά περίπτωση, γιατί, πέρα απ' τ' άλλα, η μειονότητα αποτελεί μια μικρή μειοψηφία στο σύνολο του πληθυσμού. Είναι οι ίδιοι που μέχρι και την ημέρα του δημοψηφίσματος έγραφαν περισπούδαστες αναλύσεις για το τι θα γίνει μετά από την υπερψήφιση του Συντάγματος. Μια εφημερίδα μάλιστα ήταν τόσο σίγουρη για την ήττα της αντιπολίτευσης, που την ίδια τη μέρα του δημοψηφίσματος κυκλοφόρησε με τίτλο για νί-

κη του Μπερίσα προτού, φυσικά, διεξαχθεί καν αυτό, ενώ την επόμενη αναγκάστηκε να ζητήσει συγγνώμη από τους αναγνώστες της.

Αλλού λοιπόν πρέπει ν' αναζητηθούν τα αίτια.

Είναι γεγονός ότι, όλο το διάστημα που κυβερνάει αυτή τη χώρα το Δημοκρατικό Κόμμα με ηγέτη τον Μπερίσα, η αλβανική αντιπολίτευση με επικεφαλής τους απόγονους του Χότζα, δηλαδή το μετονομασμένο σε Σοσιαλιστικό Κόμμα πρώην Κόμμα Εργασίας Αλβανίας, δεν τον έχουν αφήσει σε χαλό κλαρί. Η πολεμική της αλβανικής αντιπολίτευσης συμπυκνώνεται σε δυο-τρία σημεία, με κυρίαρχη μια ψευδοδημοκρατική διαμαρτυρία για "περισσότερες ελευθερίες" και για αντιδημοκρατικότητα του καθεστώτος, λες κι όταν ήταν αυτοί στην εξουσία υπήρχε μεγαλύτερη δημοκρατία. Πάει πολύ να μεταμφιέζονται σε εραστές της δημοκρατίας οι εκπρόσωποι ενός από τους πιο βάρβαρους φασισμούς στην ανθρωπότητα. Τα πυρά της αντιπολίτευσης συ-

γκέντρωσε ακόμη η πραγματικά άθλια οικονομική κατάσταση της χώρας και η καταγγελία του νέου σχεδίου Συντάγματος ως ενός σχεδίου που δίνει υπερεξουσίες στον πρόεδρο της χώρας.

Με βάση μια συμφωνία του 1991 για τη μετάβαση στη δημοκρατία προβλεπόταν η έγκριση του νέου σχεδίου νόμου από τη βουλή με πλειοψηφία 2/3. Επειδή όμως οι συγκεκριμένοι πολιτικοί συσχετισμοί στη βουλή δεν έβγαζαν αυτό το νούμερο, ο Μπερίσα προτίμησε τη λύση του δημοψηφίσματος. Ρίχνοντας όμως το προσωπικό του βάρος για την υπερψήφισή του και με την αντιπολίτευση να διακηρύττει σ' όλους τους τόνους ότι δεν επρόκειτο απλά για δημοψήφισμα, αλλά ουσιαστικά για ψήφο εμπιστοσύνης στην κυβερνητική πολιτική, το δημοψήφισμα πήρε χαρακτήρα ψηφοφορίας εφ' όλης της ύλης. Και, κάτι που είδαμε να επαναλαμβάνεται και σε άλλες σχεδόν τις χώρες του πρώην ανατολικού μπλοκ, επιβεβαιώθηκε κι εδώ η πορεία της επιστροφής με τον

ένα ή τον άλλο τρόπο των χωρών αυτών στην αγκαλιά του σοσιαλφασισμού.

Έχουμε μιλήσει και σε παλιότερα άρθρα μας για τη φύση της αλβανικής αντιπολίτευσης, ιδίως του Σοσιαλιστικού Κόμματος, και για τις σχέσεις του με το ΠΑΣΟΚ και τον Παπανδρέου. Εδώ βρίσκεται σ' ένα μεγάλο βαθμό κι η εξήγηση πώς το ΠΑΣΟΚ την πρώτη οχταετία του, και ενώ την Αλβανία κυβερνούσε το καθεστώς Χότζα κι οι επίγονοί του, έκανε τα γλυκά μάτια στο καθεστώς και δεν έβαζε ούτε ίχνος μειονοτικού ζητήματος και "προστασίας" των λεγόμενων ανθρώπων δικαιωμάτων, ενώ τώρα ξελαργγιάζεται για' αυτά όταν θίγονται τα ρώσικα συμφέροντα. Και θίγονται γιατί ο Μπερίσα είναι κατά βάση φιλοδουτικός, κάτι που έρχεται σ' αντίθεση με την πολιτική του "ορθόδοξο τόξο" στα Βαλκάνια. Γι' αυτό και πρέπει να φύγει απ' τη μέση.

Η αλβανική αντιπολίτευση, όπως και οι "αδελφές" της στις άλλες ανατολικές χώρες, στην ιδεολογία της και στη συγκρότησή της ταυτίζεται με τη ρώσικη πολιτική. Αυτό όμως από μόνο του δεν μπορεί ν' αποτελέσει επαρκή εξήγηση για την ήττα των φι-

λοδουτικών στην Αλβανία. Η Αλβανία έτσι κι αλλιώς δεν είχε προλάβει ποτέ μέχρι σήμερα να δημιουργήσει μια δημοκρατική παράδοση. Δεν μπορεί κανείς ν' αναφέρεται στη χώρα αυτή με όρους κλασικής δυτικής δημοκρατίας, κάτι που θα μπορούσε ίσως να το κάνει με μεγαλύτερο δικαίωμα ακόμα και για μια χώρα όπως η Τσεχία, που, παρά την ένταξή της στο Σύμφωνο της Βαρσοβίας είχε κάνει και μια αντισοσιαλιστική δημοκρατική επανάσταση.

Κάπου πάτησε η δημαγωγία της αντιπολίτευσης και κατάφερε το φαινομενικά ακατόρθωτο. Γιατί όσο και να φώναζε για δημοκρατία, αν ο αλβανικός λαός πέρναγε υποφερτά θα σφράγιζε τ' αυτιά του με βουλοκέρι στις Σειρήνες. Στη βάση της ήττας του Μπερίσα βρίσκεται η οικονομική εξαθλίωση του αλβανικού λαού, την οποία εκμεταλλεύεται έξυπνα η αντιπολίτευση.

Η Αλβανία μπορεί να μην ήταν μια

συνέχεια στη σελ. 7

ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΙΤΗΣΗ ΑΝΔΡΙΑΝΟΠΟΥΛΟΥ

Στις 16/11 ο Ανδριανόπουλος υπέβαλε την παραίτησή του από βουλευτής της Ν.Δ. καταγγέλοντας συνολικά τον πολιτικό κόσμο της χώρας σαν "άρρωστο" και επιτιθέμενος εναντίον των εργολάβων και των προμηθευτών των κρατικών επιχειρήσεων. Η κίνηση αυτή ήταν η δεύτερη, μετά τις δηλώσεις Παπακωνσταντίνου στα εθνικά, πράξη εναντίωσης στην εβερτική ηγεσία και προκάλεσε ακόμα πιο μαζικές αντιδράσεις μέσα στη Ν.Δ. Στελέχη προσκείμενα και μη στον Ανδριανόπουλο έκαναν δηλώσεις συμπάθειας και κατανόησης. Η παραίτηση του Ανδριανόπουλου ήταν επίσης η πιο ισχυρή αντιπαράθεση στη γραμμή Μητσοτάκη, που δίνει την εσωκομματική πάλη μέσα σ' ένα κόμμα προσπαθώντας να περάσει τις φιλοευρωπαϊκές πολιτικές του θέσεις και τη λογική των ιδιωτικοποιήσεων στην οικονομία σε ένα κόμμα που έχει βαφτιστεί με συνεδριακή απόφαση ορθόδοξο και με άλλη συνεδριακή απόφαση έχει καταδικάσει τις ιδιωτικοποιήσεις μέσα από την καταδίκη του νεοφιλελευθερισμού.

Αυτή η γραμμή Μητσοτάκη οδηγεί στη χρεωκοπία την αντιεβερτική γραμμή μέσα στη Ν.Δ. Όπως είπαν στελέχη της Ν.Δ., η παραίτηση Ανδριανόπουλου ήταν ένα "αφυπνιστικό σοκ".

Πράγματι, η συναινετική πολιτική του Μητσοτάκη στις εβερτικές επιλογές είχε βυθίσει όλα τα στελέχη σε ένα λήθαργο μετά τη διαγραφή Παπακωνσταντίνου. Ο ίδιος ο Μητσοτάκης υποβάθμισε το γεγονός κάνοντας μία άχρωμη δήλωση, με την οποία χαρακτήρισε την κίνηση Ανδριανόπουλου «έντιμη, θεαματική αλλά καθόλου ρεαλιστική», και αρνούμενος με επιμονή να σχολιάσει περαιτέρω την κατάσταση στο κόμμα του. Μάλιστα, σε σχετική ερώτηση δημοσιογράφων στο Λονδίνο όπου βρίσκεται για το συνέδριο του Ελληνοαμερικανικού Επιμελητηρίου χαρακτήρισε όλα όσα γίνονται "σαχλαμάρες" και ανάγια λόγου.

Για άλλη μια φορά ο παλιός αυτός φίλος του παλατιού δείχνει την αδυναμία του να απαγκιστρωθεί από τον Εβερτ και να συγκροτήσει τα στελέχη του σε μία ισχυρή, αυτόνομη φιλοευρωπαϊκή παράταξη που θα έχει σπάσει τους δεσμούς της με τη σοβινιστική πολιτική που ασκεί η σημερινή κυ-

βέρνηση λόγω του ρωσόδουλου προσανατολισμού της. Σαν αντάλλαγμα της παραμονής του στην αγνώριστη εβερτική Ν.Δ., έχει την πολιτική και προσωπική του κάλυψη στις διώξεις για ΑΓΕΤ-υποκλοπές και την αμφίβολη έως ανύπαρκτη δυνατότητα να ασκήσει πολιτική μέσα από ένα μεγάλο κόμμα.

Ο Ανδριανόπουλος είχε αναγγείλει την πιθανότητα παραίτησής του στη συζήτηση της Βουλής για την ΑΓΕΤ. Τότε είχε εξαρτήσει την παραίτησή του από την παραπομπή του στο Ειδικό Δικαστήριο. Είχε όμως και τότε χαρακτηρίσει το πολιτικό σκηνικό άρρωστο και είχε μάλιστα χαρακτηρίσει ότι «Σε μια θάλασσα που υπάρχουν καρχαρίες, καλό είναι κανείς να βγαίνει στην ακτή».

Ο Ανδριανόπουλος, πράγματι, σε μια κίνηση επιβίωσης βγήκε στην ακτή, ύστερα από αλληλέλληλες συγκρούσεις με τον Εβερτ για τις πολιτικές του επιλογές στην εξωτερική και εσωτερική πολιτική. Επιλογές που αφορούσαν στην υποστήριξη του Εβερτ στο εμπάργκο κατά της Δημοκρατίας της Μακεδονίας και στην όξυνση με την Αλβανία, από τη μία, και στην προώθηση της μεγαλύτερης κρατικής παρέμβασης στην οικονομία της ελεύθερης αγοράς -που ο Εβερτ ονόμασε ριζοσπαστικό φιλελευθερισμό και την έκανε σημαία στη Ν.Δ., χτυπώντας το νεοφιλελευθερισμό Ανδριανόπουλου από την άλλη.

Στην επιστολή παραίτησής του επιτίθεται στην κρατική γραφειοκρατία και στο κράτος της μίζας και της διαφθοράς που αυτή προωθεί μέσα από τον παρασιτικό πληθυσμό των εργολάβων και των προμηθευτών των κρατικών επιχειρήσεων. Αυτό το καθεστώς αποτρέπει οποιαδήποτε απόπειρα νέου ιδιωτικοποιήσης. Συγκεκριμένα αναφέρει: «Δεν είναι τυχαίο πως μονάχα στην Ελλάδα μέσα σε ολόκληρο τον κόσμο» καμία ιδιωτικοποίηση δεν προχωρεί. Η δημόσια ιδιοκτησία παραμένει αλόβητη, κάτω από την προστασία μιας περιεργής πολυκομματικής συμφωνίας». Επιτίθεται ακόμα στα μέσα μαζικής ενημέρωσης, στα οποία «ο ασφυκτικός έλεγχος πνίγει κάθε φωνή αντίθεσης και διαμαρτυρίας» και μέσα από τα οποία «επιβάλλονται συμπεριφορές που διευκολύνουν την εξυπηρέτηση συγκεκριμένων συμφερόντων». Η αναφορά γίνεται

στα συμφέροντα των εργολάβων και προμηθευτών των κρατικών επιχειρήσεων (Ελ. Τύπος, 20/11).

Η κίνηση αυτή του Ανδριανόπουλου ήταν -με δοσμένη την πολιτική και ταξική του φύση- η πιο σωστή, γιατί πράγματι η μόνη δυνατότητα επιβίωσης της φιλοευρωπαϊκής φιλοδυτικής αστικής τάξης είναι να αυτονομηθεί και να συγκροτηθεί. Αυτό το δεύτερο σκέλος της συγκρότησης είναι και το μεγάλο πρόβλημα του Ανδριανόπουλου.

Ο Έβερτ βρέθηκε αδύναμος μπροστά στην αποφασιστική αυτή κίνηση που βρήκε συμπάθεια και απήχηση μέσα στα στελέχη της Ν.Δ. και που σήμαινε την απώλεια ενός πολιτικού στελέχους που δεν είναι καθόλου τυχαίο.

Ο Έβερτ κατάφερε μόνο να ψελλίσει ότι, αν είχε στοιχεία ο Ανδριανόπουλος για τον ισχυρισμό του της παράνομης εξυπηρέτησης εργολαβικών και λοιπών συμφερόντων, θα έπρεπε να τα έχει παρουσιάσει στην ειδική επιτροπή της Ν.Δ. για αυτά τα ζητήματα, την Επιτροπή Τεκμηρίωσης.

Τα στοιχεία αυτά δόθηκαν στη δημοσιότητα και αφορούν στην ανάθεση των ψηφιακών τηλεφωνικών παροχών στον Κόκκαλη, στη σκανδαλώδη πώληση ακινήτου της κρατικής "ΕΠΑΣ Σωτηρόπουλοι" στο Δήμο Περιστερίου για την προεκλογική ενίσχυση του τωρινού δημάρχου του ΠΑΣΟΚ, στην αύξηση των επιτοκίων κατά την τελευταία νομισματική κρίση και στο Νεώριο.

Βέβαια, ο Ανδριανόπουλος, όπως και κάθε νεοδημοκράτης, είναι αδύνατο να προχωρήσει σε ένα νέο πολιτικό κόμμα για τον απλό λόγο ότι του λείπει η πιο στοιχειώδης πολιτική ανάλυση και γνώμη της αιτίας της καθολικής αυτής "αρρώστιας του πολιτικού κόσμου", όπως διαπιστώνει.

Αλλά και να είχε αυτή τη γνώση τα πράγματα θα εξακολουθούσαν να είναι δύσκολα για μια αστική τάξη δίχως χαρακτήρα. Κανείς Ανδριανόπουλος δε θα τόλμαγε εύκολα να σηκώσει μπαϊράκι ενάντια στο σοβινισμό και τη ρωσοφιλία, ούτε κι ενάντια στην πολιτική, οικονομική και κοινωνική διαφθορά που πάνω της στηρίζεται η ρώσικη πολιτική. Μόνο ένα λαϊκό, και μάλιστα επαναστατικό κόμμα, μπορεί να αναλάβει τέτοιο βαρύ καθήκον.

Γι' αυτό ο Ανδριανόπουλος δε μιλά για δημιουργία κόμματος, αλλά για τη δημιουργία ενός φορέα που δε θα έχει όμως "κομματικό χαρακτήρα", αλλά θα συσπειρώνει «εκσυγχρονιστές απ' όλους τους χώρους που θα παρεμβαίνουν ανεξάρτητα των πολιτικών σχημάτων στα οποία ανήκουν». Αντικείμενο αυτού του φορέα θα είναι "η διοργάνωση συνεδρίων, ανοιχτών συζητήσεων", που θα "παρέχει τη δυνατότητα ευρύτερων ζυμώσεων και παρεμβάσεων". Όμως αποκλείει τη δημιουργία ακόμα και αυτού του φορέα σ' αυτή τη φάση (Ελ. Τύπος, 20/11). Φαίνεται όμως ότι αργά ή γρήγορα δεν μπορεί παρά να τον συγκροτήσει.

Η κίνηση Ανδριανόπουλου έφερε μια συνολική αναταραχή στο κόμμα της Ν.Δ. και αρκετοί την αποδέχθηκαν σαν καλοδεχούμενο νέο που περίμεναν καιρό ν' ακούσουν. Ο πρώτος που ενθουσιάστηκε βέβαια ήταν ο από καιρός παραγκωνισμένος Παπακωνσταντίνου, που δήλωσε ότι ο νέος φορέας θα έχει σχηματιστεί μέχρι το 1995 και δεν απέκλεισε τη συμμετοχή του σ' αυτόν.

Ο Παλαιοκρασάς, που έχει αποσυρθεί στην Ευρώπη ασκώντας καθήκοντα Επιτρόπου, δήλωσε ότι αποχωρεί από την πολιτική, όπως αναμενόταν άλλωστε να κάνει στο τέλος της θητείας του, αλλά αμέσως μετά άφησε ανοιχτό το ενδεχόμενο προσχώρησής του σε ένα νέο φορέα. Η Μπακογιάννη δήλωσε ότι συμμερίζεται τους προβληματισμούς του Ανδριανόπουλου και ακόμα ότι η συγκεκριμένη κίνηση «δίνει ίσως την εντύπωση του δονκιχωτισμού, αλλά ο Ανδρέας Ανδριανόπουλος έφτασε στα όριά του. Ίσως είναι μία κίνηση που θα έπρεπε να μας προβληματίσει όλους». (Ε.Τ., 18/11).

Ο Κούβελας χαρακτήρισε την παραίτηση "καμπάνα αφύπνισης". Ο Σουφλιάς δήλωσε ότι η παρουσία Ανδριανόπουλου στην πολιτική ζωή είναι απόλυτα αναγκαία "για να ξεπεραστεί η κρίση που ο ίδιος επισημαίνει" (Ε.Τ., 17/11). Ο Μάνος είπε ότι συμφωνεί με τους προβληματισμούς Ανδριανόπουλου, αλλά διαφωνεί με την αποχώρησή του από το κόμμα, γιατί "τελικά αφήνει άθικτα τα αίτια της κρίσης. Οι πολιτικοί δεν είναι όλοι ίδιοι. Και οι πολιτικές δεν είναι όλες ίδιες". Την ίδια ακριβώς τοποθέτηση έκανε και ο ίδιος ο Βαρβιτσιώτης σε συνέντευξή του στον *Ελεύθερο Τύπο της Κυριακής* (20/11). Ακόμα και στελέχη που συντάσσονται συνήθως με την ηγεσία, όπως ο Χατζηγάκης και ο Αντωνίου, δεν κρύβουν τη συμπάθειά τους και τη συμφωνία τους με την πλατφόρμα Ανδριανόπουλου.

Όλοι οσφρίζονται κάτι νέο που έρχεται, μια αλλαγή στην πολιτική φά-

ση. Όπως είπε ο Έβερτ, πρόκειται για ένα νέο πολιτικό σκηνικό, για "νέα μεταπολίτευση". Είναι οι πρώτες σπασμοδικές αντιδράσεις που προέρχονται από τη φιλοδυτική αστική τάξη απέναντι στην πολιτική εξουσία του ρωσόδουλου σοσιαλφασισμού.

Η ΚGB ΣΤΗΝ ΚΥΠ

συνέχεια από τη σελ. 5

ξιοματούχοι των μυστικών υπηρεσιών της Μόσχας» (Βήμα, 13/11).

Εν τω μεταξύ πριν από 20 περίπου μέρες ο Νάιλς επισκέφθηκε τον Παπαθεμελίη για να τον πιέσει να εντείνει τις έρευνες, πραγματοποιώντας έτσι διπλωματικό διάβημα για το γεγονός ότι μέχρι στιγμής δεν υπάρχει καμία πρόοδος (Βήμα, 13/11). Γιατί η συμφωνία μπορεί να έκλεισε, αλλά δεν έχει φέρει αποτέλεσμα για τον απλό λόγο ότι για να υπάρξουν κάποια αποτελέσματα θα πρέπει ο Παπαθεμελίης να κάθε Παπαθεμελίης να διεισδύσει στα μυστικά των κρατικών υπηρεσιών που προστατεύουν τους τρομοκράτες, και αυτό βέβαια είναι κάτι που ο συγκεκριμένος Παπαθεμελίης δεν μπορεί καν να φανταστεί. Άλλωστε, για να προχωρήσει σε συλλήψεις θα πρέπει να ξεπεράσει το σκόπελο της αντίδρασης ενός μέλους της πολιτικής ηγεσίας της χώρας και της ένστασης των σοσιαλφασιστικών φυλλάδων, όπως απέδειξε πρόσφατα η περίπτωση Μπαλάφα, που δεν ήταν παρά η βάση της πυραμίδας. Μέσα σε αυτό το αδιέξοδο και το τέλμα, ο Παπαθεμελίης θα έχει τώρα το Ρώσο τοποτηρητή στις υπηρεσίες του εξασφαλίζοντας έτσι το πιο αποτελεσματικό σαμποτάρισμα στις εργασίες της αντιτρομοκρατικής.

Η τρομοκρατία της 17Ν και του ΕΛΑ είναι κρατική τρομοκρατία. Οι Έλληνες δημοκράτες δεν πρέπει να επιτρέψουν την επέμβαση της Αμερικής και, ιδιαίτερα, της Ρωσίας, σαν πολιτικού αφεντικού αυτών των σοσιαλφασιστικών στρατών, στα εσωτερικά της χώρας. Το τέλος της τρομοκρατίας θα έρθει τελικά με την πολιτική και ιδεολογική πάλη που θα δώσει το δημοκρατικό κίνημα εναντίον της.

ΣΑΜΠΟΤΑΖ

συνέχεια από τη σελ. 6

χελώ το συμβούλιο της Επικρατείας αποφάσισε να διακοπούν οι εργασίες της εκτροπής. Όταν λέμε Συμβούλιο της Επικρατείας πρέπει να έχουμε στο μυαλό μας τον Κουβελάκη, που κυριαρχούσε σ' αυτό κιόλας από την εποχή του Μητσοτάκη.

Όλα αυτά σίγουρα δεν προδικάζουν καλό μέλλον για τη χώρα. Χρέος κάθε δημοκράτη και ανθρώπου της προόδου είναι να αντισταθεί στη ρωσόδουλη λαίλαπα που οδηγεί στην καταστροφή των παραγωγικών δυνάμεων και τη βαρβαρότητα.

ΜΠΕΡΙΣΑ

συνέχεια από τη σελ. 6

χώρα με προηγμένη τεχνολογία, αλλά τουλάχιστον είχε εξασφαλίσει τη δυνατότητα στο λαό της να μην πεθαίνει της πείνας. Ας μην ξεχνάμε ότι, προτού ο Χότζα την οδηγήσει στο μεσαίωνα του απομονωτισμού και της βαρβαρότητας, με την αδελφική και ανιδιοτελή βοήθεια της Σοβιετικής Ένωσης επί Στάλιν και με της Κίνας του Μάο, η Αλβανία είχε καταφέρει τη δεκαετία '50-'60 να δημιουργήσει αξιόλογη βιομηχανία και να καλύψει τις βασικές ανάγκες της οικονομίας της. Αυτή η βιομηχανία, παρά τις τραγικές της ελλείψεις και την καθυστέρηση στην οποία την είχε καταδικάσει το καθεστώς Χότζα, μετά τις αλλαγές στις αρχές της δεκαετίας μας κατέρρευσε, καθώς στηριζόταν στον κρατικό παρεμβατισμό, ο οποίος εν μια νυκτί είχε κι αυτός καταρρεύσει. Έτσι - και εδώ βρίσκονται οι τεράστιες ευθύνες των δυτικών imperialιστών, που με αλαζονία υιοθέτησαν έναν ωμό φιλελευθερισμό τσακίζοντας σε μια νύχτα κάθε προστατευ-

τισμό και βάζοντας την άρρωστη χώρα στην παγκόσμια, δηλαδή στη δική τους αγορά- η οικονομία αφέθηκε έρμαιο ενός άγριου και πρωτόγονης μορφής καπιταλισμού, έρμαιο των στοιχειωδών δυνάμεων της αγοράς, χωρίς κανέναν προγραμματισμό στοιχειώδη ακόμα και για καπιταλιστικά κράτη. Η Αλβανία, όπως άλλωστε και οι χώρες του ανατολικού μπλοκ, εγκαταλείφθηκε στην τύχη της.

Οι μεγάλες κεφαλαιοκρατικές και ιμπεριαλιστικές χώρες, νομίζοντας βλακωδώς πως έχουν ξεμπερδέψει με τη Ρωσία και μπορούν πλέον ν' αλωνίζουν, δεν έστεργαν να δώσουν ένα χέρι βοήθειας σ' αυτές τις πρώτες χώρες να κάνουν τα πρώτα βήματά τους στην αστική δημοκρατία. Αντίθετα, έκαναν ό,τι πέρναγε από το χέρι τους για να τις οδηγήσουν, αντικειμενικά, στα νύχια της ρώσικης αρκούδας. Η Ευρωπαϊκή Ένωση, για παράδειγμα, υποκύπτοντας στις φασιστικές ελληνικές αξιώσεις, ακόμα να δώσει στην Αλβανία τα 35 εκατ. δολάρια βοήθεια που της έχει υποσχεθεί. Όχι ότι θα σωνόταν μ' αυτά η κατάσταση, αλλά θα ήταν κάτι, έστω εκδήλωση καλών

προθέσεων.

Αντίθετα, στις δικές τους χώρες οι δυτικοί ιμπεριαλιστές κινούνται σε μια κατεύθυνση έστω και φαινομενικής άμβλυσης των οξύτων κοινωνικών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν. Η Γερμανία, για παράδειγμα, ό,τα ενώθηκε με το ανατολικό τμήμα, επειδή τα ανατολικογερμανικά εργοστάσια θα τα έκλεινε καθώς δεν μπορούσαν ν' αντέξουν στο συναγωνισμό των αντίστοιχων δυτικογερμανικών λόγω τεράστιας διαφοράς στην παραγωγικότητα, στον τεχνολογικό εξοπλισμό και στο επίπεδο οργάνωσης της παραγωγής, τα έκλεισε μεν τα εργοστάσια αυτά, αλλά για να μην προκληθεί κοινωνική έκρηξη από το αναπόφευκτο υψηλό ποσοστό ανεργίας παραχώρησε πολύ ψηλά επιδόματα ανεργίας (περίπου 80% του μισθού) και για αρκετά μεγάλο χρονικό διάστημα. Έτσι απορρόφησε σ' ένα βαθμό τους κοινωνικούς κραδασμούς, κάτι που δεν έκανε στοιχειωδώς με τις πρώην ανατολικές χώρες.

Τη χρυσή ευκαιρία του οικονομικού κενού σ' αυτές άδραξαν οι αετονύχιδες των παλιών καθεστώτων. Έτσι και στην Αλβανία η πραγματική δύναμη της οικονομίας, αλλά και της

Η ΜΑΧΗ ΤΟΥ ΜΠΙΧΑΤΣ

Η αεροπορική επίθεση του ΝΑΤΟ με έγκριση και της Ρωσίας στις 21 Νοέμβρη στο αεροδρόμιο της Ουντμλίνα, που κατέχουν οι Σέρβοι φασίστες στην Κροατία, ήταν μια υποχρεωτική κίνηση ακόμα και για τους Ρώσους απέναντι στη φασιστική επίθεση ενάντια στη Βοσνία από την πλευρά των Σέρβων της Κροατίας.

Οι Σέρβοι Τσέτνικς της Κροατίας εδώ και καιρό τώρα ανενόχλητοι εισβάλλουν στα εδάφη της Βοσνίας, παραβιάζοντας τα διεθνή σύνορά της βομβαρδίζοντας με το πυροβολικό τους τους Βόσνιους. Η πιο ωμή έκφραση αυτής της εισβολής ήταν η αεροπορική επίθεση που εξαπέλυσαν τα αεροπλάνα τους στις 18 και 19 του μηνός ενάντια στο Μπίχατς και την επαρχία Καζίν με βόμβες να-πάλμ και θραυσμάτων. Πρόκειται για μια στυγνή παραβίαση της α-

νεξαρτησίας της Βοσνίας. Είναι μια εισβολή. Ο πρωθυπουργός της Βοσνίας Σίλατζιτς δήλωσε ότι η ανάμιξη των Σέρβων από την Κροατία δείχνει ότι ο πόλεμος δεν είναι εμφύλιος και ζήτησε διεθνή παρέμβαση κατά των Σέρβων.

Ο βομβαρδισμός του ΝΑΤΟ έγινε με τη σύμφωνη γνώμη της Ρωσίας, που δε θέλησε να εκτεθεί καλύπτοντας τους Σέρβους φασίστες της Κροατίας. Ιδιαίτερα τώρα που προσπαθεί να στήσει μια σερβοκροατική συμφωνία για τα κατεχόμενα εδάφη της Κράινα. Ταυτόχρονα όμως έσπευσε ο Γέλτσιν να καταδικάσει τη μονομερή άρση του εμπάργκο όπλων στη Βοσνία από τις ΗΠΑ και να ζητήσει τη στήριξη των Ευρωπαίων για ν' ανακληθεί αυτή η απόφαση. Το αντιβοσνιακό μέτωπο που έχει στήσει η Ρωσία μαζί με τους Αγγλογάλλους δεν πρέπει να χα-

λάσει. Γι' αυτό ο Γέλτσιν δέχτηκε το βομβαρδισμό των Σέρβων της Κροατίας. Η δήλωση του Γάλλου υπουργού Εξωτερικών Ζιπέ ότι είναι απαράδεκτο η διεθνής κοινότητα να επιτρέπει το βομβαρδισμό του Μπίχατς χωρίς απάντηση ήταν ανησυχητική για τη Ρωσία.

Η στάση της Κροατίας είναι το κλειδί στον πόλεμο της Βοσνίας. Όποιος "πάρει" την Κροατία έχει κερδίσει και τον πόλεμο. Η δήλωση του Κροάτη εκπρόσωπου Ντάρκο Μπέκιτς στη ΔΑΣΕ "αν η πτώση του Μπίχατς καταστεί αναπόφευκτη, θα είναι πολύ δύσκολο, αν όχι αδύνατο, για την κροατική κυβέρνηση να τηρήσει τη συμφωνία εκκευρίας και θα αναγκασθεί να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της προς τη γειτονική Βοσνία-Ερζεγοβίνη" (Ελεύθερος Τύπος, 15/11) πρέπει επίσης να

πάρθηκε σοβαρά υπόψη από τη Ρωσία. Οι Κροάτες ανησυχούν πολύ για το αν αυτό το κομμάτι της Βοσνίας το ελέγχουν οι Σέρβοι ή οι Βόσνιοι. Γιατί αν το καταλάβουν οι Σέρβοι φασίστες, τότε ξέρουν καλά ότι τίποτα δεν τους εμποδίζει κάποια στιγμή να ενώσουν τα κατεχόμενα εδάφη της Κροατίας με αυτά της Βοσνίας για να φτιαχτεί η Μεγάλη Σερβία. Η μόνη ουσιαστική κίνηση όμως της Κροατίας, παρά τη δήλωση αυτή, ήταν ότι έδωσε την άδεια στο ΝΑΤΟ για μια βδομάδα να επιχειρήσει βομβαρδισμό των Σέρβων της Κροατίας. Φαίνεται πολύ διστακτική να ξεκινήσει ένα δίκαιο πόλεμο στο πλευρό της Βοσνίας. Αυτό στερεί στους Βόσνιους το πιο μεγάλο πλεονέκτημα.

Η επίθεση των Σέρβων φασιστών στο Μπίχατς έχει απομονώσει το 5ο Σώμα του βοσνιακού στρατού, το οποίο έχει υποχωρήσει στην πόλη του Μπίχατς και μάχεται για την υπεράσπισή της. Οι Σέρβοι ανακατάλαβαν περίπου το 80% του εδάφους που είχαν απελευθερώσει οι Βόσνιοι. Η εξή-

γηση αυτής της υποχώρησης βρίσκεται στο γεγονός ότι ο βοσνιακός στρατός στην περιοχή αυτή δέχτηκε την αφόρητη φασιστική πίεση των Σέρβων από την Κροατία, των φασιστών του προδότη Αμπντιτς (τον οποίο το 5ο σώμα είχε κυνηγήσει τον Αύγουστο και κατέφυγε στους Σέρβους της Κροατίας) και των Σέρβων της Βοσνίας. Χωρίς υποστήριξη απ' τα άλλα Σώματα του βοσνιακού στρατού που κρατάνε τις θέσεις τους και πολεμάνε τους κατακτητές σε άλλα μέτωπα. Χωρίς ανοικτό δρόμο ανεφοδιασμού αναγκάστηκε να πολεμάει σε πολλά μέτωπα μ' έναν εχθρό ανώτερο σε ισχύ και με βαρύ οπλισμό. Δεν ξέρουμε πόσο θα μπορέσει ν' αντέξει το 5ο σώμα στρατού με τους 20.000 άντρες σ' αυτή την πίεση. Αν τελικά σ' αυτή τη φάση νικηθεί, θα είναι εξαιτίας ενός αποφασιστικού όπλου που μόνο οι Σέρβοι διαθέτουν: του πυροβολικού.

Σε κάθε περίπτωση, αυτό που πρέπει να κρατά κανείς είναι τα λόγια του Μάο Τσε Τουνγκ: Ήττα, νίκη, ήττα μέχρι την τελική νίκη για την απελευθέρωση.

«ΤΟ ΔΕΙΠΝΟ ΤΩΝ ΤΕΣΣΑΡΩΝ»

συνέχεια από τη σελ. 1

μεριά, ο Λαλιώτης φρόντισε να "διαρρεύσει" ότι δεν είχε καμιά σχέση με το δείπνο.

Έτσι, το αν ο Λαλιώτης ανήκει στους τέσσερις είναι το αίνιγμα που πλανιέται στον αέρα. Όμως εδώ βρίσκεται ταυτόχρονα και η απάντηση σχετικά με τη σημασία αυτής της συνάντησης, δηλαδή το ποια σχέση έχει με το Λαλιώτη.

Σε ό,τι αφορά τα πραγματικά περιστατικά μόνο υποθέσεις μπορεί να κάνει κανείς. Σε ό,τι όμως αφορά το πολιτικό ζήτημα τα πράγματα είναι παραπάνω από καθαρά.

Είναι φανερό ότι ο Παπανδρέου δεν μπορεί να εξοντώσει εσωκομματικά τον Τσοχατζόπουλο, και γενικότερα την κυριαρχία της αυτοδυναμικής διάθεσης μέσα στο ΠΑΣΟΚ.

Αυτή η αδυναμία του Παπανδρέου εκδηλώνεται πιο ανοιχτά στο πολιτικό επίπεδο μέσα από την άρνηση του κομματικού μηχανισμού να αποδεχτεί συγκυβέρνηση με το ΣΥΝ προχωρώντας στο κεντρικό πολιτικό επίπεδο τη συνεργασία σε δήμους και νομαρχίες. Αυτό σημαίνει ότι η επιμονή του ΠΑΣΟΚ σε μη συναινετικό πρόεδρο δημοκρατίας (δηλαδή σε πρόεδρο ΠΑΣΟΚ - ΣΥΝ - ΠΟΛΑ - ψευτοΚΚΕ). Αυτό σημαίνει κυρίως η επιμονή του ΠΑΣΟΚ να μην αλλάξει τον εκλογικό νόμο "επί το αναλογικότερο", όπως θα ήθελαν οι ρωσόδουλοι για να υποχρεώσουν το ΠΑΣΟΚ σε συγκυβέρνηση.

Αυτές οι απανωτές αρνήσεις του μεγάλου όγκου του πασοκικού κομματικού μηχανισμού και η σχετική κυριαρχία της τάσης Τσοχατζόπουλου πάνω σε αυτό τον όγκο, κυριαρχία που είχε φανερίσει και στους συσχετισμούς μέσα στην Κεντρική Επιτροπή μετά το πρόσφατο συνέδριο, είναι που υποχρεώνει τον Παπανδρέου να βρει ανορθόδοξους τρόπους ανατροπής των σημερινών κομματικών συσχετισμών.

Μια τέτοια ανατροπή είναι αδύνατο να γίνει καταστατικά. Αυτό δοκιμάστηκε και απέτυχε και στο "Πεντελικό" και στο πρόσφατο συνέδριο. Έτσι χρειάζεται ένα πολιτικό πραξικόπημα με την εκμετάλλευση εκείνου

του παράγοντα στον οποίο ηγεμονεύει η Ρωσία, δηλαδή του τύπου και γενικά των ΜΜΕ. Όμως μόνοι τους οι ρωσόδουλοι υπήρξαν πάντα ανίκανοι να νικήσουν την αυτοδυναμία στο ΠΑΣΟΚ. Έτσι είναι υποχρεωμένοι να αξιοποιήσουν την πάντα καταπιεσμένη από τους κομματικούς και εθνικιστές αυτοδυναμικούς ευρωπαϊόφιλη τάση του ΠΑΣΟΚ, με βασικούς εκφραστές τους Σημίτη - Β. Παπανδρέου.

Ακριβώς αυτή την τάση ξεσήκωσε ο Παπανδρέου βάζοντας το σιχαμερό του βοηθό προβοκάτορα Λαλιώτη στο πλευρό της, ενώ άφησε και το γιόκα του το Γιώργο να κάνει ανοιχτά ευνοϊκές δηλώσεις για τους τέσσερις.

Ο Λαλιώτης λειτούργησε με κλασικό τρόπο. Και δήλωσε δικός τους πολιτικά αφήνοντάς τους να διαρρεύσουν ότι μόνο για τεχνικούς λόγους της τελευταίας στιγμής δε συμμετείχε στη σύσκεψή τους και διαχώρισε τη θέση του από αυτούς με το να διαρρεύσει στον τύπο ότι ενημέρωσε τον Παπανδρέου -με δυσμενή τρόπο- γι' αυτή τη συνάντηση (πόσο γελοίο είναι να ενημερώνεται ο Παπανδρέου για μια σύσκεψη που ο ίδιος προκάλεσε!).

Έτσι ο Λαλιώτης μπορούσε με το ένα πόδι να είναι στη σύσκεψη των αμφισβητιών του κομματικού καθεστώτος και με το άλλο στο πλευρό του καθεστώτος αυτού.

Έτσι ο Παπανδρέου, αφού "ενημερωνόταν", δεν είχε παρά να περιμένει τις αντιδράσεις και να δράσει ανάλογα.

Αν οι αντιδράσεις ήταν πολύ μεγάλες μέσα στον κομματικό μηχανισμό, ο Παπανδρέου θα θύμωνε πολύ. Αν ήταν μικρές θα έβαζε τους τέσσερις να προχωρήσουν γρηγορότερα. Αν ήταν ενδιάμεσες θα έκανε αυτό που έκανε τελικά: Διέρρευσε πως θύμωνε αρκετά και δεν έκανε τίποτα περιμένοντας να καταλαγιάσει ο θόρυβος και να φανούν πιο καθαρά οι φιγούρες μετά τον κοινότορο.

Σε κάθε περίπτωση, οι ρωσόδουλοι θα είναι κερδισμένοι από αυτή τη δουλειά όσο και να εκτίθεται ο Λαλιώ-

της σαν μπαμπέσης και διπρόσωπος.

Γιατί το ρήγμα των φιλοευρωπαϊκών με τους αυτοδυναμικούς μεγαλώνει, ενώ οι πρώτοι, που αποτελούν και το μεγαλύτερο στρατηγικό κίνδυνο για τους ρωσόδουλους, παίρνουν τη ρεταϊνιά του αντικομματικού συνωμότη, όποια και να είναι η εξέλιξη της απόπειράς τους. Έτσι κι αλλιώς αυτό πρέπει να χτυπηθούν όταν πετύχουν το στόχο τους να ανατρέψουν τον Τσοχατζόπουλο και να αλλάξουν τους συσχετισμούς τελικά υπέρ των ρωσόδουλων.

Εδώ θα πρέπει να σταθούμε λίγο περισσότερο στη σύνθεση αυτή της τετράδας, που δείχνει καλομελετημένη από την πλευρά του Λαλιώτη.

Από τους τέσσερις μόνο οι δύο έχουν καθαρά ευρωπαϊκό προσανατολισμό: ο Σημίτης και η Παπανδρέου. Αντίθετα, ο Πάγκαλος είναι τουρκοφάγος σοβινιστής μέχρι το κόκκαλο και Ευρωπαίος μόνο σε όσο βαθμό ο σοβινισμός του δεν έρχεται σε άμεση σύγκρουση με την Ευρώπη. Το σημαντικότερο όμως είναι ότι ο Πάγκαλος, εξαιτίας του αντιτουρκισμού του, έχει προχωρήσει με σαφήνεια στη γραμμή του ορθόδοξου τόξου και στο ρωσόφιλο στρατόπεδο και έχει για τα καλά πλευροκοπήσει το Λαλιώτη.

Σε ό,τι αφορά τον Αυγερινό, αυτός είναι ο σκοτεινότερος από όλους. Αυτός παίζει για χρόνια το χρώλο του εξόχως έντιμου και αδιάφορου. Όμως ένας εξόχως έντιμος που επιβιώνει στα ψηλότερα σκαλοπάτια του ΠΑΣΟΚ δεν μπορεί παρά να είναι ένας υποκριτής, δηλαδή ένας άτιμος άνθρωπος. Εξόχως άτιμος και αριστέρας κατατομής, δύσκολα δε θα είναι λαλιωτικός. Άλλωστε, ποιος θα είναι μέσα στους τέσσερις για να κάνει κοιμάντο, ώστε αυτή η συνωμοσία να μην παρεκτραπεί ποτέ και να μη στραφεί ποτέ ενάντια στον αυτοκράτορα και την αποστολή που αυτός της έχει αναθέσει;

Αν δεν είναι αυτός ο Αυγερινός, ποιος άλλος θα μπορούσε να είναι, ώστε ο Γ. Παπανδρέου να εκτεθεί τόσο ανοιχτά με τους τέσσερις;

Αυτό δένει με το ότι ο Αυγερινός

ελάχιστα έχει αναφερθεί για καλό ή για κακό μετά τη σύσκεψη, λες και υπήρξε εξίσου μέσα κι από αυτήν κάπως σαν τον Λαλιώτη, κάπως σαν παρασυρμένος. Άλλωστε η Καθημερινή σε άρθρο του Αυγερινού, της πέννας του Λαλιώτη, στις 17.11.94 είχε εκτιμήσει πως η σύνθεση των τεσσάρων είναι ανομοιογενής. Και η ενότητά τους είναι μόνο ταχτική. Εκτός από αυτά, ο Αυγερινός άφησε επίτηδες στους 2 Ευρωπαίους την ευθύνη να διαρρεύσουν στον τύπο τα περί του δείπνου και ο ίδιος έκανε πως δεν ήξερε τίποτα στους δημοσιογράφους της ΕΡΤ την άλλη μέρα το πρωί. Σύμφωνα πάλι με την Καθημερινή της ίδιας μέρας προσδιορίζονται σαν "κινητήριοι μοχλοί οι κ. Σημίτης και Β. Παπανδρέου", ενώ ο Λαλιώτης ανακηρύσσεται σε "εγγυητής της ενότητας" του ΠΑΣΟΚ και κλειδί στην κίνηση των τεσσάρων.

Όλα λοιπόν δείχνουν ότι οι "Ρώσοι" βάζουν μπροστά τους Ευρωπαίους σαν αιχμή του δόρατος ενάντια στην αυτοδυναμία, για να είναι πρώτοι αυτοί που θα πληρώσουν είτε με ήττα είτε και με νίκη.

Το σίγουρο είναι ότι παίζουμε σε μια περίοδο νέων και βαθιών αναταραχών μέσα στο ΠΑΣΟΚ, όπου πρόσφατα και τάσεις θα ξεχωρίσουν καθαρότερα από κάθε άλλη φορά. Γιατί φαίνεται πως κάτω από το γενικό τίτλο της αυτοδυναμίας διακρίνονται πέρα από τον Τσοχατζόπουλο και την τάση του, που αποτελεί τον πιο ισχυρό πόλο της αυτοδυναμίας, άλλες δύο τάσεις και οι εκφραστές τους, ο Λιβάνης και ο Αρσένης, που τώρα μπαίνουν δυνατά στο κομματικό παρασκήνιο.

Ο Λιβάνης είναι μια θεσμικά παρασηνιακή φυσιογνωμία με σημαντική, φαίνεται, επιρροή στην κοινοβουλευτική ομάδα του ΠΑΣΟΚ, όπου λειτουργεί σαν σύνδεσμος του Παπανδρέου με το παλιό κέντρο. Όσο για τον Αρσένη, αυτός ανεβαίνει διαρκώς μέσα στον κομματικό μηχανισμό, όπως φάνηκε από την επιρροή του μέσα στη νεολαία πριν ένα χρόνο στις διαδικασίες για την ανάδειξη προέδρου. Ο Αρσένης φαίνεται να είναι η πιο ακραία έκφραση του αντιτουρκικού σοβινισμού μέσα στο ΠΑΣΟΚ, και δεν είναι τυχαίο που έχει δίπλα του την "ορθόδοξη" Μιμή, με τον ίδιο προφανώς τρόπο που ο Α. Παπανδρέου βρίσκεται στο πλευρό του Τσοχατζόπουλου.

Έτσι, λοιπόν, για τους ρωσόδουλους υπάρχει ένα πλατύ πεδίο αξιοποίησης

εσωτερικών αντιθέσεων μέσα σε κάθε εχθρικό τους ρεύμα. Από την άλλη όμως μεριά αποδειχνεται ότι οι ίδιοι οι ρωσόδουλοι Α. Παπανδρέου, Λαλιώτης, Γ. Παπανδρέου δεν μπορούν να αποχτήσουν μόνοι τους τα πλατιά ερείσματα που χρειάζονται μέσα στον κομματικό μηχανισμό για να γίνουν τόσο ισχυροί ώστε να ανοίξουν τις πύλες αυτού του κόμματος και της κυβερνητικής του εξουσίας στις στελεχικές συμμορίες των τριών ρωσόδουλων κομμάτων ψευτοΚΚΕ - ΣΥΝ - ΠΟΛΑ.

Οι ρωσόδουλοι του ΠΑΣΟΚ δεν μπορούν άλλωστε να τα έχουν όλα δικά τους. Δεν μπορούν ταυτόχρονα να παίζουν το ρόλο του δίχως αρχές ισορροπιστή και του αιώνιου ενδιάμεσου και εισοδιστή και να διαθέτουν, από την άλλη μεριά, το στρατό που διαθέτει λίγο πολύ κάθε καθορισμένη και οριοθετημένη κομματική φράξη.

ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ

συνέχεια από τη σελ. 3

κή προβοκάτσια, αλλά είναι ολότελα ανίκανη να την ξεκινήσει. Όσο για τους ασφαλίτες που μπορούν θεωρητικά να γίνουν πρώτο βήμα μιας προβοκάτσας, ο Μαρκάτος και η ΕΦΕΕ ποτέ δεν τους χτύπησαν ανοιχτά σαν τέτοιους ούτε στα λόγια ούτε στην πράξη. Αυτό θα τους έφερνε σε άλλου είδους σύγκρουση με ένα πόστο που πάντα ονειρεύονται να αποκτήσουν, το υπουργείο Δημόσιας Τάξης. Και αν αυτοί αποχτήσουν το υπουργείο Δημόσιας Τάξης δε θα υπάρχει ούτε ασυλο, ούτε προβοκάτσες ούτε τίποτα. Θα υπάρχει η τάξη του φασισμού που εκπροσωπούν. Η πάλη για την υπεράσπιση του Πολυτεχνείου είναι στο βάθος η πάλη ενάντια σ' αυτή τη νέα τάξη.

